

A

leson

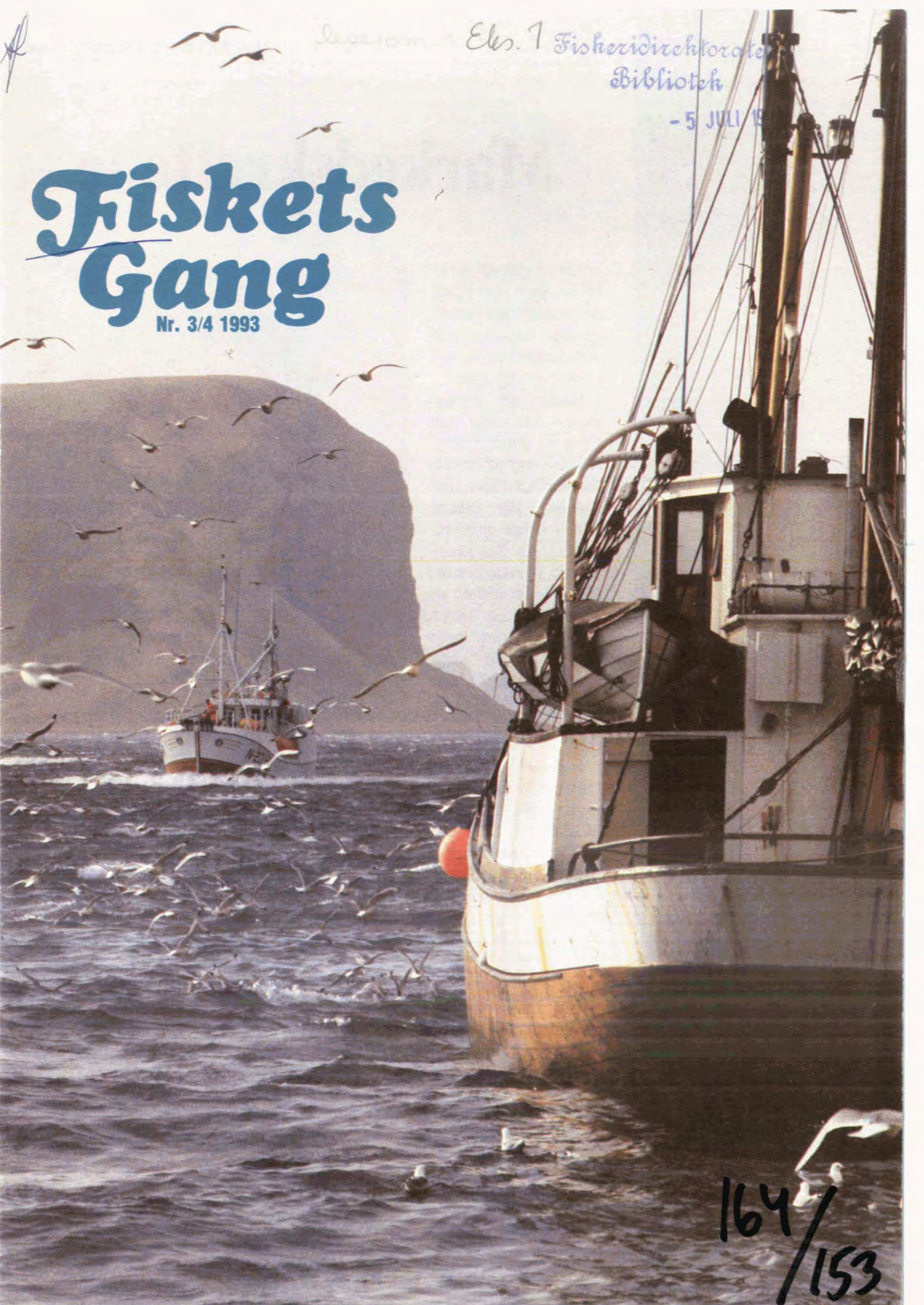
Els. 1 Fisheridirektoratet

Bibliotek

- 5 JULI 19

Fiskets Gang

Nr. 3/4 1993

164 / 153

Fiskets Gang

UTGITT AV FISKERIDIREKTORATET

79. ÅRGANG
NR. 3/4 – JUNI 1993

Utgis månedlig
ISSN 0015-3133

ANSV. REDAKTØR

Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

REDAKSJON:

Olav Lekve
Dag Paulsen

Ekspedisjon/Annonser:
Esther-Margrethe Olsen

Fiskets Gangs adresse:
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5002 Bergen
Tlf.: 05 23 80 00

Trykt i offset
JOHN GRIEG A/S

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgirokonto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 200,- pr. år. Denne pris gjelder for Danmark, Finnland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 330,- pr. år. Utland med fly kr. 400,-. Fiskerifagstudenter kr. 100,-.

ANNONSEPRISER:

1/1 kr. 4.700,-
1/2 kr. 2.400,-
1/4 kr. 1.500,-

Eller kr. 7,80 pr. spalte mm.

Tillegg for farger:
kr. 1.000,- pr. farge

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE

ISSN 0015-3133

Markedskreftene

«Aldri så galt at det ikke er godt for noe», sier et gammelt ordtak, og det har man fått demonstrert på fiskerisektoren i det siste.

Media og menigmanns forargelse over tyske og danske fiskeres sperring av norske fisketransportbiler, har i ettertid fått smilene fram i norsk oppdrettnæring. For hva skjedde? Jo, prisene fikk det løftet vi har ønsket, og ventet på så lenge. Med andre ord; loven om tilbud og etterspørsel fungerer som aldri før –? Vel det gjenstår jo å se da, hvor mye norsk oppdrettsfisk som egentlig kom på

markedet før påske. Tallene fra Eksportutvalget skal bli interessant å studere.

Som ikke-økonom vet ikke jeg om danske knyttenever skal defineres som en del av markedskreftene. Men det var vel neppe det Adam Smith & Co la i begrepet «The invisible hand».

Usynlige var de europeiske knyttenever definitivt ikke. Men de virket på markedet. I denne omgang til deler av norsk fiskerinærings fordel. Pardoksalt nok. Det var neppe meningen. Om aksjonene reelt førte til mindre tilførsler eller virket gjennom

frykten for mindre tilførsler gjenstår å se.

– Men mardedet lar seg påvirke.

Så spør det da om vinningen går opp i spinningen ved at tusener av hender skrur opp tempoet på fôringsautomatene i norske oppdrettsanlegg, eller syr nye varianter av «lampeskjermmerder». Det var vel slike hender de gamle liberalister mente på «usynlig» vis påvirket markedet. Det kan synes tragikomisk at de som aksjonerte for å få prisene ned, i stedet fikk dem opp, og de som vil ha prisene opp, handler slik at de går ned!

Kanskje FOS hadde feile alliansepartnere – ?

Sigbjørn Lomelde

Kontorsjef SIGBJØRN LOMELDE

INNHold – CONTENTS

FG

NR. 3/4
1993

Aktuell kommentar: <i>Current comment</i>	2
Mot felles norsk/russisk fiskerikontroll <i>Possible joint norwegian/russian fisheries control</i>	4
Framskritt i ILA-forskinga <i>Progress in ILA-research</i>	6
Fiskeriflåten blir stadig redusert <i>Reducement in fishery fleet</i>	7
Skuffande oppslutnad om fiskerimessa i Bergen <i>Disappointing attendance at Bergen Fishery Fair</i>	8
Aqua Nor i rute <i>Approaching Aqua Nor</i>	9
Utsikter for brislingfisket i 1993 <i>Prospect of sprat fisheries 1993</i>	10
Fiskeriene på Nordmøre: Få lyspunkter i sikte <i>Fisheries in north of Møre: Few bright spots in sight</i>	13
Skagerrak: Handlingsplan skal øke aktiviteten <i>Skagerrak: Plan to increase activity</i>	17
Smørflyndre kan bli en ressurs for Skagerrakkysten <i>Witch (Pole flounder) can become a resource for Skagerrak</i>	19
Oppretting av et indre kystoppsyn: Fiskerinæringen positiv til Fiskeridirektoratets modell <i>Establishment of inner coast guard: The fishtrade is positive to the model from Directorate of fisheries</i>	20
Fiskebåtrederens Forbund: Strukturering mot dårlig pris og låge kvotar <i>The Norwegian Fishing Vessels Owners Association: Structurizing against low prices and low quotas</i>	23
Masfjordprosjektet: Gode muligheter for å øke torskbestanden <i>The Masfjordproject: Good possibilities to increase codstock</i>	25
Dataregistrering av fiskefangst: Nyttig verktøy for opprydding i fiskerinæringa <i>Dateregistration of fishcatch: Useful tool for cleaning up in the fishtrade</i>	27
Historikk: «Sarsen» – Devolds «sildegjeter» <i>History: «Sarsen» – Devolds «herringsheperd»</i>	28
EF-landene strever med å redusere fiskeflåten <i>EC-countries work hard to decrease the fish fleet</i>	30
Dårlige priser og manglende fiskeplasser <i>Low prices and lack of fishing grounds</i>	31
Ny database for markedsarbeid <i>New database for marketing</i>	35
Nybygg, kjøp og salg <i>– The norwegian fishing vessels market</i>	37
Månedstatistikken <i>Statistics</i>	41
J-meldinger <i>Laws and regulations</i>	42
Lån og løyve <i>New licenses</i>	44

Forsidefoto:
Lofoten

Redaksjonen
avsluttet
22. juni 1993

1995/99
1998/97

Mot felles norsk/russisk fiskerikontroll

På møtet i Kirkenes i juni mellom norske og russiske kontrollmyndigheter ble man enige om å arbeide videre for å få til en felles norsk/russisk fiskerikontroll i Barentshavet. Dette var første gang norske og russiske kontrollmyndigheter møttest.

Kirkenesmøtet var først og fremst et informasjonsmøte der de ulike partene informerte hverandre om sine arbeidsoppgaver. Som et resultat av møtet, og indirekte fra gruppemøter i Moskva tidligere i juni, ble det enighet om umiddelbar utveksling av informasjon fra inspeksjoner. Det betyr at norske kontrollmyndigheter får informasjon fra inspeksjoner foretatt i russisk sone og omvendt.

Videre skal det etableres en ordning med utveksling av inspektører der norske inspektører får adgang til russiske oppsynsfartøy og russiske inspektører kan oppholde seg på norske oppsynsfartøy.

Ny samarbeidsgruppe

Man diskuterte også muligheten for å opprette en ny samarbeidsgruppe som skal gå mere i detalj med hensyn til kontrollovervåking. Målet er å få en felles standard for kontrollrutiner.

Samarbeidet mellom de to lands kystvakter skal bli bedre ved at det skal kunne tas direkte kontakt mellom norske og russiske kystvaktfartøy. Tidligere var dette kun mulig gjennom lange omveier.

Enormt behov for kontroll

Behovet for økt fiskerioppsyn er enormt etter Sovjetunionens oppløsning. Etter at den statlige kontrollen med fiskeriene nærmest opphørte etter oppløsningen av unionen har det vært drevet et omfattende overfiske i Barentshavet med påfølgende omsetning av «svart» fisk. Men ikke bare russerne driver overfiske i de nordlige farvann. Det er på denne bakgrunn de norske og russiske kontrollmyndighetene vil ha et tettere samarbeid. Fra russisk side ble det uttrykt sterk vilje til bedre overvåking av fisket i Barentshavet.

Det møtte fem utsendinger fra Russland på møtet, fire fra Murmanvrybod – det russiske fiskerioppsynet –, og en fra den militære delen av grensekontrollen. Fra Norge møtte det representanter fra Fiskeridirektoratet, Kystvakten og distriktskontrollen i Svolvær og Tromsø. I tillegg stilte Russland med oppsynsskipet «Ikar», mens Norge stilte med oppsynsskipet «Nornen».

De russiske utsendingene slo fast at deres egen

kontroll er for dårlig og at man ønsker seg bistand fra Norge for å bygge opp et effektivt fiskerioppsyn. De har for få kontrollører og for liten og gammel oppsynsflåte, men flere inspektører er under utdanning og minst ett nytt oppsynsfartøy er under bygging.

Neste innspill i arbeidet for bedre kontroll med fisket i Barentshavet blir et seminar i regi av den norske kystvakten i Sortland i september.

FG Olav Lekve

Utval skal vurdere fritidsfiske

Fiskeridepartementet har sett ned eit utval som skal greie ut spørsmålet om regulering av fritidsfiske i sjøen.

Utvalet skal vurdere ulike former for regulering – reiskapsreguleringar, områdereguleringar, tidsreguleringar og kvantumsreguleringar. Utgangspunktet for utvalet er at reguleringane skal gjelde alle arter av fisk, skaldyt og skjel og at reguleringane skal gjelde for heile landet. Utvalet skal også vurdere fritidsfiskarane sitt høve til å omsetje fisk og sjå på korleis ein kan handheve reglane. Med fritidsfiskarar meiner ein alle fiskarar som ikkje er registrerte i fiskarmanntalet.

Lagdommar Ove Midthun, er leiar for utvalet. Dei andre medlemene er Roald Paulsen, Fiskeridepartementet, Lisbeth Plassa, Fiskeridirektoratet, Hilde Wahl Moen og Per Arne Johansen, Norges Fiskarlag, Kari Westre, Norges Ferskfiskomsetnings Landsforening, Elias Arvesen, Norges Fritids- og Småfiskerforbund, Arnulf Ulstein, Norges Fritidsfiskarlag, Siri Parmann, Norges Jeger- og Fiskerforbund og Jørn E. Lian, Skagerrakfisk.

Framskritt i ILA-forskinga

Vi er no midt inne i den mest kritiske tida for angrep av Infeksiøs lakseanemi – ILA –, den verste laksesjukdomen som har ramma norsk fiskeoppdrett. Dei fleste forskarar er i dag samde om at det er snakk om eit virus og det første fotografiet av viruset er festa til filmrullen. Men trass i store framskritt i kampen for å isolere viruset synes det å vera langt fram før ein effektiv vaksine er klar. Men situasjonen er klart betre så langt i år enn 1992 og no løyver styresmaktene omlag 60 millionar kroner til kampen mot ILA-viruset.

Fleire grupper av forskarar samarbeider i kampen mot ILA. Det synest no klart at det er tale om eit virus og Karen Elina Christie ved NorBio AS har teke det første fotoet av viruset. Men frå identifisering til ferdig utarbeidd vaksine er det langt fram. Brit Hjeltnes ved Havforskningsinstituttets seksjon for helse og sjukdom er ein av forskarane som arbeider med ILA-forsking. Ho karakteriserar ILA som den alvorlegaste sjukdomen for norsk lakseoppdrett.

– Vi har ikkje greid å konstatere nokon immunsvikt og det finst ikkje nokon behandling. Ein veit heller ikkje eksakt korleis det smittar, men det skjer mest sannsynleg gjennom vatnet. Viruset synes ikkje å ha lang levetid i vatn og det kan vi utnytte i strategien for å få kontroll med ILA. Ein måte å gå fram på er å isolere lokalitetar med påvist sjukdom og slakta all fisken for deretter å brakkleggja anlegget ei tid før ny smolt vert sett ut. På den måten kan vi bryta sirkele etter som vi trur smitten skjer gjennom vatn, seier Brit Hjeltnes.

ILA formeinar seg mellom anna i laksens kvite blodlegeme og det er vert arbeid mellom anna med å etablere cellekulturar i kvite blodlegeme for å dyrka fram nok forskingsmateriale.

– Vi har sett ei viss oppformering, men får ikkje så store mengder at det hjelper noko særleg, seier Brit Hjeltnes.

Strategiar

Det første tilfellet av ILA vart diagnostisert etter at eit anlegg ved Bremnes i Hordaland vart angrepe i 1984. Sidan den tid har viruset spreidd seg langs heile kysten frå Hordaland til Lofoten. I februar i år var 78 anlegg båndlagt og dei måtte slakta all fisken innan 1. april. Så langt er det meldt om 4–5 nye anlegg der det er påvist ILA. I fjor vart det meldt om nye ILA-infeksjonar i omlag 50 anlegg. Det tyder på at kampen mot ILA er på rett veg.

– Vi har tre ulike strategiar å gå etter for å få bukt med ILA. Den mest effektive i dag er sanering eller eliminering av smittefisken. Det er eit drastisk tiltak som betyr at all fisk vert drepen. Den andre er å

Slik ser altså ILA-viruset ut. (Foto: Karen Elina Christie)

finna ein effektiv vaksine som kan utrydde sjukdomen, jamfør koppar som i dag nærast er utrydda. Den tredje er å satsa på avlsprogram der ein avlar fram den mest resistente fisken. Kvar for seg vil ikkje desse tre strategiane har 100 prosent effekt. Derfor må vi kombinere alle tre for å få kontroll over smitten, meiner Hjeltnes.

Store tap

I fjor tapte norske fiskeoppdrettarar omlag 250 millionar kroner på ILA. Tapet skriv seg frå fisk som daua direkte av ILA og at oppdrettarane sat med lager som dei ikkje fekk omsetnad for. I år ser tapa ut til å verta langt mindre og det skuldast i første rekkje den store offensiven som er sett i verk frå styresmaktene. Importforbodet frå USA mot rund norsk laks har ikkje gjeve oppdrettarane dei store tapa fordi eksporten til USA er liten på grunn av straffetoll. Men frå årsskiftet innførte den viktigaste marknaden, EF, også generelt importforbod mot rund norsk laks. Dette kan gje ytterlegare tap for oppdrettarane.

– Vi er igang med å foreta nye berekningar på tap som følge av ILA. Vi reknar med at oppdrettarane dei fire første månadane i år har tapt kring 15 millionar kroner på importforbodet i EF, kanskje meir. Det samla tapet er betydeleg høgare, seier Knut Rønning, prosjektleiar i Landbruksdepartementet for bekjempelse av ILA.

Offensiv

Styresmaktene set no inn ein offensiv i kampen mot ILA. Fleire ulike forskingsmiljø er involvert og det vert løyvt stadig meir midlar til forskinga. På Landbruksdepartementets budsjett for 1994 er det planlagt å setja av mellom 50 og 60 millionar kroner

over fire år. Fiskeriministeren har signalisert i Havbruksmeldinga at det skal innførast ei helse- og miljøavgift som skal finansiera ulike helsetiltak. Noko av desse tiltaka skal setjast inn i ILA-forskinga.

– Det har skjedd dramatiske endringar i næringa med til dømes ein annan struktur ved flytting av fisk og vi har godt håp om at vi kan få kontroll på sjukdomen og kanskje utrydde den innan 3–4 år, seier Rønningen.

ILA er berre påvist på laks og berre i matfiskanlegg. Sjøaure og røye synes ikkje å vera mottakelege for viruset. Sjukdomen er eit norsk fenomen og finst ikkje utanfor landets grenser. Om viruset kan overførast til vill-laksen veit ein ikkje. Så langt er det ikkje påvist, men i tilfelle det skjer kan omfanget av sjukdomen bli noko heilt anna og dermed kan havområde bli infiserte av ILA-virus. Det er også usikkert kor stor del av smitten som kan sporast til lakselus, om lakselus er smittebærar. Brit Hjeltnes meiner smitteoverføring frå lakselus ikkje er hovedkjelda til sjukdomen, men er med på at lakselus kan vera eit ledd i smitteoverføringa.

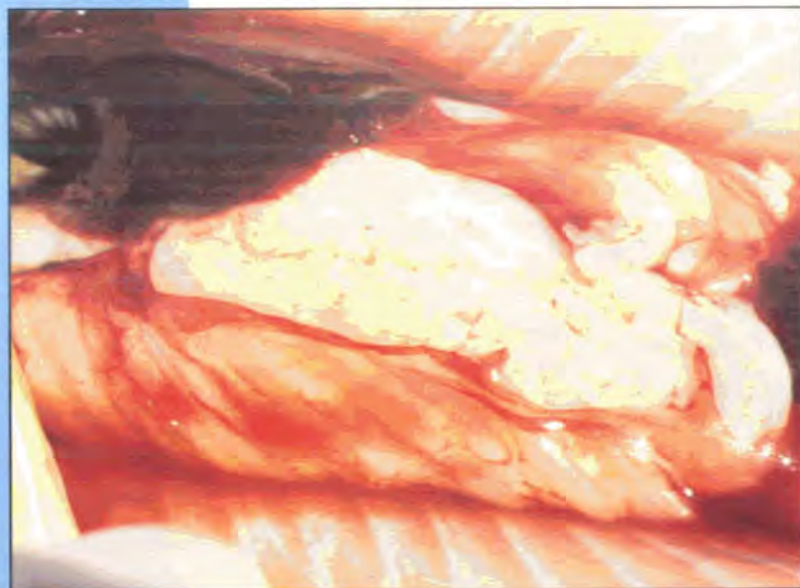

Blodmangel og bleike gjeller er typiske teikn på ILA-infisert laks. Bildet syner laks med bleike gjeller. (Foto: Kari Andersen, Havforskningsinstituttet)

– Sjukdomen må bekjempast med harde midlar og det bør innførast ei statleg forsikringsordning for å betala dei tapa oppdrettsnæringa får som ei fylgje av ILA-infiserte anlegg, meiner Rønningen.

Førekostene av nypåviste tilfelle har gått ned, spesielt i dei områda som var hardast råka i Hordaland og Møre og Romsdal. No er det i Trøndelag dei fleste nypåvisningane skjer. Men det er i denne perioden vi er inne i, frå april til juli, som er den mest kritiske, men Rønningen meiner utsiktene i år er betre enn fjoråret på grunn av aktiv bekjempelse.

Merk lever og blodig ascitesvæske er andre teikn på ILA. (Foto: Kari Andersen, HI)

FG Olav Lekve

Ny doktorgrad

Marit Espe forsvarte fredag 23. april avhandlingen «Studies on the utilization of pre-digested fish proteins in Atlantic salmon (*Salmon salar*)», for doktor scient graden ved Universitetet i Bergen. Arbeidet ble utført i perioden 1989–1992 med økonomisk støtte fra Norges fiskeriforskningsråd (NFFR). Arbeidssted i stipendperioden har vært Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt.

Avhandlingen omfatter problemstillinger om hvordan atlantisk laks utnytter prefordøyde proteinkilder til vekst og syntese av muskelprotein. Dette har betydning for om noe av fiskemelet som nyttes som proteinkilde innen akvakulturnæringen pr. idag kan erstattes av blant annet syrekonservert fiskeavskjær fra filetindustrien. Syrekonservert avskjær vil ved lagring foreligge i pre-fordøyd form på grunn av enzymatisk fordøyning i fiskemassen. Det er ønskelig å nytte dette avskjæret som førmidler både ut fra økonomiske såvel som fra miljømessige forhold. Dersom dette skal taes i bruk er det derfor viktig å kjenne til om laks utnytter protein som er delvis pre-fordøyd. Arbeidet viser at det er mulig å nytte dette avskjæret som deler av proteinkilden i før til laks.

Marit Espe (født 16.01.61) er oppvokst i Odda. Hun tok sin hovedfagsoppgave ved Universitetet i Bergen, Institutt for fiskeri- og marinbiologi, Avdeling ernæring.

Marit Espe er fra 01.04.93 engasjert som forsker ved Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt, Bergen.

Fiskeriflåten blir stadig redusert

FG
NR. 3/4
1993

Den norske fiskeriflåten blir stadig mindre. Nedgangen de 15 siste årene har vært relativ høy og hele den norske fiskeriflåten utgjør i dag omlag 17.000 fartøy. Hvert år gjennomfører Fiskeridirektoratet telling av fartøy og gjennomfører samtidig en analyse av aktiviteten. Nå foreligger den siste aktivitetsanalysen som gjelder fartøy på 13 meter eller lengre. Denne gruppen har hatt en sterk tilbakegang og ved siste telling var flåten på 1.637 fartøy mot 2.696 i 1978. Dette utgjør 9,6 prosent av den totale fiskeflåten i Norge. Men fremdeles er dette for mange.

– Nedgangen har sammenheng med overkapasitet i næringa. Derfor er det innført tilskudd til kondemnering, salgssøtte og opplagsordninger for å få ut de eldste båtene, sier førstekonsulent Anders Østreim ved kontoret for driftsøkonomiske undersøkelser i Fiskeridirektoratet.

Men selv om styresmaktene stimulerer til å få redusert den norske fiskeflåten ved å ta ut de eldste båtene blir ikke flåten yngre.

– Gjennomsnittsalderen går allikevel stadig oppover og er idag på 28 år for gruppen på 13 meter og over. Den lave investeringslysten har sammenheng med usikkerhet i næringa. Her ser vi imidlertid en viss bedring. Lønnsomheten var dårlig i 89–90, men viste en viss stigning i 91 og vi forventer en ytterligere bedring av lønnsomheten på grunn av bedre ressurser, sier Østreim.

Blandingsfartøy

Den største gruppen av fiskefartøy hører hjemme i størrelsesgruppen under 8 meter. Den siste rapporten gjelder fartøy fra 13 meter og oppover. Mange båter i denne gruppen har gått over fra spesialisert fiske til blandingsfiske.

– På grunn av lavere kvoter driver en del av de mindre båtene nå kombinasjonsfiske. Men det hindrer ikke at antall fartøy i denne gruppen går ned. Nedgangen er spesielt synlig for torsk og trålflåten. Men også kystfiskeflåten er redusert, sier Østreim.

Hensikten med disse årlige rapportene er å identifisere fiskeflåten og holde oversikten over fiskere som driver på fulltid, få inn regnskaper og derav se på lønnsomheten i fisket. Dertil er aktivitetsanalysen også et statistisk materiale.

Halvparten i Nord-Norge

Fremdeles er det de nordligste fylkene som har flest fartøy. Over halvparten (51,8 %) av fiskeflåten på 13 meter og over er hjemmehørende her. Av den totale fiskeflåten på 13 meter og over er omlag 80 prosent registrert som helårsdrevne, 15 prosent er

drevet på deltid, mens de resterende fem prosent ikke drev fiske i det hele tatt. Skagerrak har størst andel av helårsdrevne fartøy (90 %). Til sammenlikning er vel 71 prosent av flåten i Trøndelagsfylkene engasjert i helårsfiske. Av kommuner topper fremdeles Tromsø med flest fartøy over 13 meter og flest fartøy registrert som helårsfartøy.

Aktivitetsanalysen fra 1992 viser at det var 848 fartøy på 13 meter og over i Nord-Norge. Dette er 11 flere enn i 1991, men 13 færre enn i 1990. På Vestlandet ble denne fartøygruppen redusert med fem båter fra 1991 til 1992 og utgjorde da 426 båter. I 1990 talte vestlandsflåten 472 fartøy i denne gruppen. For de andre regionene var det også en markert nedgang. Unntaket er Trøndelag der denne fartøygruppen har endret seg lite de siste fem årene. I 1988 var det registrert 97 båter, mens tallet for i fjor var 95.

FG Olav Lekve

Den norske fiskeflåten blir stadig mindre og samtidig eldre. Ved siste telling var den totale flåten på vel 17.000 båter. (Foto: Dag Paulsen).

Skuffande oppslutnad om fiskerimessa i Bergen

Fiskerimessa i Bergen, med fokus på sjømat, vart arrangert den første veka i mai og status er skuffande oppslutnad frå både utstillarar og publikum. Fint vær, fotballkamp med Brann på fjernsynet og kollisjon med konfirmasjonshelg får skulda for det låge besøkstalet. Fiskerisjefen i Hordaland var ein av deltakarane og han meiner fiskerimessa i Bergen bør kunne bli ei nasjonal messe for sjømat dersom arrangørane greier å skapa stor nok deltaking frå dei store selskapa innan fiskeindustrien. I år glimra dei med sitt fråvære.

I alt 4.217 besøkande var innom portane i Bergenshallen dei dagane messa var open for publikum. I år vart nemleg messa delt i to og dei to første dagane var messa berre open for inviterte fagfolk. Fiskerisjef i Hordaland Terje Magnussen er skuffa over den låge oppslutnaden, men meiner det er ein god idé med ei delt messe.

– Det er litt skuffande at så få stikk innom, men det kan ha mange årsaker. Folk vil heller finna på andre ting enn å gå på fiskerimessa i så fint vær som det var i begynnelsen av mai, men idéen med delt messe er god fordi det hindrar kollisjon mellom ulike interessegrupper, seier Magnussen.

Bør bli nasjonal messe

I dag har fiskerimessa i Bergen eit lokalt preg der ymse foredlingsbedrifter og teknologibedrifter stiller ut saman med forskjellige kommunar og regionar, i hovudsak frå Hordaland. Terje Magnussen saknar dei større foredlingsbedriftene på messa.

– Trass i at årets messe var dårleg besøkt har den potensiale til å kunne bli ei nasjonal sjømatmesse. Mitt råd til Messeselskapet er at dei bør gå meir aktivt på dei store selskapa som Findus og Frionor og også få med dei store eksportørane fordi det er ein god idé med ein internasjonal fiskerikonferanse samstundes med messa slik det var i år. Det gir ein god sjanse for industrien og eksportørane å møte dei utanlandske kundane, meiner Magnussen. Han seier at Fiskerisjefkontoret i Hordaland satsar på å delta også på neste messe i 1995.

Delt messe

For første gong var fiskerimessa i Bergen delt mellom ein fagleg del og ein publikumsdel. Det fungerte

Fiskeriminister
 Jan Henry T.
 Olsen får servert
 røykt makrell under
 sjømatmessa
 i Bergen i byrj-
 inga av mai.
 (Foto: Dag
 Paulsen).

ikkje særleg bra for publikumsdelen. I kampen om gode helgetilbod i strålende maivær tapte messa. Kva konsekvensar det gir i rekneskapen er uvisst, men i fylgje Messeselskapet unngår ein eit direkte økonomisk tap som ein fylgje av publikumssvikten.

OL-mat

Messa vart opna av fiskeriminister Jan Henry T. Olsen og han var samstundes prøvekanin, saman med mellom andre OL-president Gerhard Heiberg, for nokre av fiskerettane som skal serverast under OL på Lillehammer. Statsråden var tydeleg stolt av at noko så norsk og kvardagsleg kunne smaka så godt og OL-president Heiberg nikka samd imellom munnfullane. Det var det norske juniorlandslaget i kokkekunst som var meistrane bak rettane.

FG Olav Løkve

Hitec-messe på Island

I dagane 15. til 19. september blir den fjerde Islandske Fiskerimesse halden i Reykjavik. Tema for årets messe er tekniske løysingar for fiskeriflåten og for foredlingsindustrien. Ei rekkje utstillarar frå mange land har meldt sin ankomst, mellom anna frå Noreg.

Det er planlagt ei utstilling som skal visa nye løysingar frå nye spesialmaskiner, siste nytt innan edb for fiskeindustrien og utstyr for alle sektorar innan fiske i dei Nordatlantiske farvatna.

AQUA NOR i rute

I dagane 13. – 17. august er det igjen klart for Aqua Nor i Trondheim, verdas største oppdrettsmønstring. No omlag to månader før messa vert opna er det meste i boks og utstillingsarealet på det meste fullteikna. Gustav-Erik Blaalid, presseansvarleg for Aqua Nor 93, seier at messa truleg vert større i år enn i 1991.

– Arbeidet går for fullt og no sel vi unna dei siste utstillingsplassane. Det verkar som om interessa er større i år og vi har selt meir utstillingsplass i år enn tilsvarane på same tid for to år sidan. Den aukande interessa skuldast nok i hovudsak generell oppgang i næringa med høgare prisar på oppdrettslaks, seier Blaalid.

Breiare konferansar

Tilbodet med konferansar til fagfolk og andre interesserte er i år mykje større enn tidlegare år.

– I år skal vi ha seks forskjellige konferansar og nytt er også at alle vert arrangert inne på sjølve messeområdet. Deltakarane slepp dermed å forlate området for å delta på konferansar. Eit hovedpoeng ved messa vert dermed å få alt på same stad. Det trur vi vil gje positive utslag også på publikumstils

trauminga, meiner Blaalid. Konferansane under årets Aqua Nor-messe tar opp desse emna:

- Status i internasjonal fiskeoppdrett
- Produsentorganisasjonar
- Konkurransedugleiken til norsk fiskeoppdrett
- Rammebetingelsar for norsk oppdrettsnæring
- FoU-nytt
- Fornyheter

Mangfald

Aqua Nor legg ikkje vekt på noko særskilt emne. Messa skal femna om alt innan moderne oppdrett som teknologi, utstyr, fôr, vidareforedling og forskning.

– Aqua Nor er ei internasjonal messe med utstillarar og publikum frå dei fleste land som driv lakseoppdrett. Messa gir alle eit ypparleg høve til å sjå nye ting innan næringa, treffe kollegaer og konferere med fagfolk og ikkje minst nytte høvet til å møte pressa for å kunne formidle sine bodskapar. Aqua Nor er eit godt høve til ei offensiv og aktiv markering av oppdrettsnæringa, seier Gustav-Erik Blaalid.

FG Olav Løkve

FG

NR. 3/4
1993

Utsiktene for brislingfisket i fjordene på Vestlandet i 1993-sesongen

Av

Reidar Toresen

Havforskningsinstituttet, Bergen

Mengdeindeksene fra undersøkelsene i 1991 og 1992 samt foreløpig fangststatistikk for de forskjellige fjordområdene er gitt i Tabell 1. I 1992 ble det i følge den foreløpige statistikken tatt knapt 210 000 skjegger (1 skj = 17 kg). Dette er omtrent samme fangstnivå som i 1991.

Ryfylke, sør

I 1992 ble det tatt 52 000 skj brisling i det sørlige Ryfylke. Ifølge mengdeindeksene i 1991 var utsiktene noe bedre i fjor enn året før. Utsiktene for 1993 sesongen er imidlertid ikke særlig gode. Det ble kun observert 0-gruppe brisling i Lysebotn og ytterst i Lysefjorden fra Forsand og inn til Prekestolen. Det ble også observert noe brisling ytterst i Høgsfjorden.

Ryfylke, nord

Her blir det vanligvis både observert lite og fisket lite brisling. Fisket de siste ti årene har vært helt ubetydelig og i 1992 ble det ikke fisket noe brisling her. Utsiktene for 1992 var heller ikke gode basert på undersøkelsene i november 1991.

Det ble heller ikke observert brisling i områdene i desember 1992. Det skulle tilsi at også i 1993 synes det som at fisket vil bli ubetydelig i dette området.

Sunnhordland

Brislingfangstene i dette området har variert sterkt de siste ti årene. I toppåret 1985 ble det tatt rundt 95 000 skj brisling, mens i 1992 var fangstene nede i 25 000 skj. Utsiktene for 1992 var ikke de beste, men bedre enn for 1991.

I desember 1992 ble det kun registrert begrensede mengder brisling i Ølenfjord like utenfor Ølen. Det ble også registrert noe brisling i Matrefjord i området ved ytre Matre. Indeksen er lav og utsiktene for fiske ser dårlig ut.

Hardanger

Hardangerfjorden var også i 1992 et viktig område for brislingfisket med et utbytte på vel 42 000 skj. Fangstene har variert sterkt fra år til år. Uvisst av

hvilken grunn har det ikke alltid vært samsvar mellom mengdeindeksen basert på undersøkelsene på senhøsten og fisket påfølgende år. Derfor knytter det seg også usikkerhet til utsiktene for fisket i 1993. Ifølge mengdeindeksen er utsiktene for 1993 sesongen dårligere enn for 1992 sesongen. Det ble registrert brisling i store deler av Hardangerfjorden, spesielt på østsiden og i hele Sørfjorden. Det ble også tradisjonelt registrert sild på vestsiden av Hardangerfjorden fra indre Ålvik til Fykkesund. I ytre deler av fjorden, i Sildafjorden øst for Varaldsøy, ble det registrert noe 0-grp. sild i blanding med brisling. Det ble også observert noe mussa i Sørfjorden.

Bjørnefjordsområdet

I 1991 undersøkelsene kom Bjørnefjordsområdet noe bedre ut enn året før og det ble også tatt noe mer brisling her i 1992 enn i 1991. Vanligvis har både mengdeindeksen og fisket vært dårlig her. I 1992 ble det fisket kun 28 skj i dette området. I desember ble det observert brisling i ytre deler av Samnangerfjorden. Mengdeindeksen viser at utsiktene for 1993 ikke er så gode som for 1992.

Osterfjorden

Denne fjorden ble ikke dekket under undersøkelsene i 1992 og foreløpig fangststatistikk viser at det heller ikke ble fanget noe brisling i denne fjorden i løpet av dette året.

Fensfjorden

I 1992 ble det ikke fanget brisling i dette området og det ble heller ikke registrert nevneverdige forekomster der under undersøkelsene i 1991. Sannsynligvis vil brislingfisket i 1993 bli beskjedent da det heller ikke i 1992 ble registrert noe i denne fjorden.

Sogn

Undersøkelsene i 1991 tilsa en oppgang i brislingfangstene i 1992 i forhold til året før. I 1992 ble det tatt vel 68 000 skj brisling, noe som er en økning i forhold til 1991. I desember 1992 ble det registrert

svært lite brisling i Sogn. Kun i området fra Høyangerfjorden til ytre Torvund på nordsiden og utenfor Fuglsetfjorden på sydsiden ble det registrert noe brisling. Forekomstene var imidlertid svært spredte og stod i blanding med sild. Det ble forøvrig observert sild i store deler av fjorden innenfor Brekke. Utsiktene for 1993 ser derfor ut til å være dårligere enn på lenge.

Nordfjord

Utsiktene for 1992 sesongen var betydelig bedre enn for 1991. Utbyttet var imidlertid lik 0 uvisst av hvilken grunn. Under undersøkelsene i 1992 ble det observert brisling i hele fjorden fra Dombestein og innover. Det ble også registrert brisling i Hyefjorden og Gloppenfjorden. Brislingen var imidlertid oppblandet med mussa i varierende mengde i hele dette området. Utsiktene for 1993 skulle imidlertid være omlag like gode som i 1992.

Sunnmøre

I 1992 ble det registrert brisling i blanding med mussa kun i Sunnlyvsfjorden. I flere av fjordene som det ble funnet brisling i i 1991 ble det ikke registrert noe i 1992. Dette tyder på at fisket blir dårligere i år enn det var i fjor da det ble tatt ca. 5 500 skj i dette området. Dette var også en nedgang fra sammenlignet med 1991.

Romsdal

I 1992 ble det ifølge den foreløpige statistikken landet knapt 6 000 skj på Haram. Om dette er tatt i Romsdalsfjorden eller på Sunnmøre er ikke godt å si. I alle fall er dette vesentlig mer enn i 1990 og 1991. I følge undersøkelsene i 1991 var også utsiktene for 1992 sesongen gode.

I desember 1992 ble det registrert barisling i store deler av Romsdalsfjorden, og forekomstene var gode i såvel Rannefjorden som Langfjorden og Eresfjorden. Det var også bra forekomster i Tresfjorden. Også her stod imidlertid brislingen i blanding med 0-grp. sild i varierende mengde.

Utsiktene for 1993 skulle derfor her være bra, men indeksen høsten 1992 er vesentlig lavere enn i 1991.

Nordmøre

Utsikten for sesongen 1992 var heller dårlige, og i 1992 ble det i følge den foreløpige fangststatistikken tatt vel 2 000 skj brisling i dette området. Utsiktene for brislingfisket i år kan heller ikke betegnes som gode, selv om det høsten 1992 ble registrert noe mer brisling enn året før.

Høsten 1992 ble de største mengdene brisling registrert ved Ålvundfjorden i Halså. Dette var småbrisling. Det ble også registrert brisling i Vinjefjorden, dette var en blanding av små og noe større brisling.

I Sunndalsfjorden ble det ikke registrert brisling i indre del, men det var noen mindre registreringer i området ved Bergsøy i den ytre delen av fjorden.

Trondheimsfjorden

Høsten 1991 ble det for første gang siden 1987 registrert en god del 0-grp. brisling i Trondheimsfjorden, og prognosen for brislingfisket i Trondheimsfjorden i 1992 var derfor langt bedre enn for den foregående sesong. Det ble fisket i underkant av 10 000 skj brisling i 1992 sammenlignet med 500 skj i 1991. Brislingfisket i Trondheimsfjorden i 1992 ble i enkelte områder noe hemmet pga. innblanding av småsild i fangstene.

Undersøkelsene i november 1992 viste at det fremdeles er en god del igjen av brisling av 1991 årsklassen i Trondheimsfjorden. Det ble registrert I-gruppe brisling i blanding med småsild og bladsild (0- og I-gruppe) i området Tautra-Ytterøy-Skarnsund og i den sørlige del av Beitstadfjorden. Andelen brisling i trålfangstene varierte mellom 10 % (Leksvik) og 50 % (Verdalsøra). Det ble bare registrert ubetydelige mengder 0-grp. brisling i Trondheimsfjorden i 1992.

Det vil høyst sannsynlig være ressursgrunnlag for et visst brislingfiske på stor, eldre brisling i Trondheimsfjorden i 1993.

Trøndelag og Nordland

I dette området var det kun i Nordfjord i Melfjord at det ble registrert stimer av brisling. Ellers ble det observert svake brislingregistreringer i ytre Vefsn.

Oppsummering

Endelig fangsststatistikk for 1991 viser at det ble tatt 252 574 skj i Vestlandsfjordene fra Ryfylke til og med Trondheimsfjorden. Dette er et betydelig høyere tall enn for 1990 (totalt 192 000 skj). Det foreløpige totaltallet for 1992 er 210 000 skj og det endelige tallet på landet kvantum vil være på samme nivå som i 1991.

Utsiktene for 1992 sesongen ble betegnet som verre enn 1991 sør for Sogn og bedre enn 91 i Sogn og i Nordfjord. Nord for Stadt ble utsiktene betegnet som bedre enn 1991. Nord for Stadt slo dette såvidt til. I Sogn slo det også til, men i Nordfjord ble det ikke tatt noe brisling i 1992 (foreløpig statistikk). I området sør for Sogn ble det tatt vesentlig mer brisling enn året før.

Når det gjelder utsiktene for 1993 sesongen antyder indeksen at det kan bli en magrere sesong enn i 1992. Særlig gjelder dette området fra Sogn og sydvoer, men også Sunnmøre og Romsdal samt Trondheimsfjorden viser sviktende rekruttering til fisket i kommende sesong. Eneste området som kan vise til en økning i mengdeindeks for inneværende år er Nordfjord. Selvom indeksen for de fleste fjordene for 1993 er lav, må det understrekes at disse

anslagene er forbundet med endel usikkerhet og vi vet ennå ikke så mye om vandring av brisling mellom de ulike fjordene.

Tabell 1. Mengdeindeks for 0-gruppe brisling høsten 1992 sammenlignet med indeks høsten 1991 og fangst (skjepper) 1991.

Område	Indeks 1992	Indeks 1991	Fangst 1992
Ryfylke sør	5	50	51 674
Ryfylke nord	+	+	0
Sunnhordland	+	+	24 615
Hardanger	30	50	42 186
Bjørnefjordsområdet	5	20	28
Fensfjorden, Masfjorden	0	0	0
Sogn	+	170	68 283
Nordfjord	180	140	0
Sunnmørsområdet	15	70	5 413
Romsdal	60	140	5 875
Nordmøre	+	+	2 255
Trondheimsfjorden	+	90	9 526

Lågare overskot i Frionor

Frionorkonsernet hadde i fjor eit overskot på 9,8 millionar kroner mot 16,5 millionar året før. Total omsetnad i selskapet steig med fire prosent og nådde 1,6 milliardar kroner. Det lågare overskotet kom trass i at Frionor omsette 2.000 tonn meir enn i 1991 og skuldast i hovudsak at råfiskprisane i Noreg var høge samstundes med lågkonjunktur på forbrukarmarknaden. På grunn av dei høge norske prisane har andelen av norsk fisk i produkt frå Frionor gått ned frå 70 prosent i 1991 til 60 prosent i 1992 og norske råvarer står for berre 30 prosent av verdiskapinga i konsernet.

I årsrapporten frå Frionor heiter det at dei norske prisane på råfisk må kome i takt med prisen på utanlandske råvarer dersom andelen av norsk råfisk skal aukast i konsernet.

Gunnar Sætersdal hedret i FAO

Gunnar Sætersdal i fokus i FAO, der utviklingslandene fremhever fiskeriforskningens betydning for forvaltningen av verdens marine ressurser.

FAOs fiskerikomité holdt sitt 20. møte i Roma 15.-19. mars og hadde invitert Gunnar Sætersdal til å holde åpningsforedraget. Han hadde valgt å snakke om fiskeriforskning og -forvaltning, både i et historisk perspektiv og som utfordring i dagens situasjon.

Forskningen skal legge grunnlaget for en fiskeriforvaltning som sikrer bærekraftig utnyttelse av havets levende ressurser. Etter innføringen av de økonomiske sonene har landene et klart ansvar for en slik forvaltning, samtidig som sonene åpner for utviklingslandenes mulighet til å utnytte de nasjonale fiskeressursene. Her spiller FAO en viktig rolle gjennom å formidle kunnskap og erfaring til land som nå utvikler sine fiskerier. Landene må selv velge hvordan ressursene skal utnyttes, og opprettholdes fiskebestandenes produksjon kan det være minst like viktig å skaffe mat og arbeid som å oppnå høy økonomisk fortjeneste.

Gunnar Sætersdals foredrag vakte interesse på møtet, og en rekke delegater fra utviklingsland påpekte behovene de har for fortsatt forskningsbistand. Norge ble berømmet for sitt bidrag, ikke minst gjennom ressursundersøkelser utført med «Dr. Fridtjof Nansen».

Ved å invitere Gunnar Sætersdal til å holde foredraget ville FAO markere hans store innsats for organisasjonen og for fiskeriforskning i utviklingsland. Hans virksomhet på dette feltet er bedre kjent på den sørlige halvkule enn i Norge, og i dag sitter mange tidligere elever og medarbeidere i ledende stillinger i fiskeridministrasjon og -forskning i Sør-Amerika og Afrika.

Gjennom en 10-års periode arbeidet Gunnar Sætersdal i FAO; først som fiskeriforsker i Peru og Chile og senere i hovedkvarteret i Roma. Engasjementet for utviklingsland ble fulgt opp som direktør ved Havforskningsinstituttet fra 1970, et engasjement som påvirket både norske bistandsmyndigheter og forskere og teknikere ved instituttet til innsats for utviklingsland. I 1986 valgte han å tre tilbake som direktør for fullt og helt å arbeide med u-landsrelatert fiskeriforskning ved Havforskningsinstituttet. Denne perioden er slett ikke avsluttet, selv om han i fjor gikk av for aldersgrensen. Han er en ressursperson i dobbel forstand når det gjelder u-landsrelatert fiskeriforskning.

Erling Bakken.

Fiskeriene på Nordmøre:

– Få lyspunkter i sikte, sier fiskerirettleder Arvid Slettvåg

– Tragisk! Det er ordet fiskerirettleder Arvid Slettvåg tyr til når han skal beskrive utviklingen for fiskeriene på Nordmøre de siste ti-årene. Siden 80-tallet er store flåtegrupper bortradert. Den før så blomstrende produksjon- og foredlingsindustrien er enten nedlagt eller overtatt av kapitalkrefter utenfor distriktet. – Nei. Jeg har vært optimist hele mi tid, men nå ser jeg mørkt på det, innrømmer Slettvåg.

Omstilling, stagnasjon og avvikling. Det kan stå som stikkord for utviklingen i fiskeriene på Nordmøre de senere år. Skylden for elendigheten tillegges i hovedsak to forhold: Svikt i de lokale fiskeressursene, og myndighetenes strukturpolitikk.

Helt fram til storsilda forsvant på begynnelsen av 70-tallet holdt Nordmøre sin stilling som et av kystens mest aktive fiskeridistrikter. I et forsøk på å møte de nye utfordringene la deler av flåten om til et mer intensivt seinotfiske, mens andre la om til banklinefiske og småtråling.

Sildesnurperne la om til ringnot. Dengang konesjonsloven for ringnot ble innført i 1973 fantes det ialt 12 konesjonspliktige fartøy bare i Averøy. I dag er det ett ringnotfartøy igjen.

Urimelig hardt rammet

– Tapet av ringnotkonesjonene er bare ett eksempel på at distriktet er blitt urimelig hardt rammet av myndighetenes strukturpolitikk, mener Arvid Slettvåg.

I første omgang så omleggingen ut til å være vellykket. Både sei- og banklineflåten gjorde gode fangster. Foredlingsindustrien vokste i så stor grad at det ble behov for import fra andre distrikter. Det ble produsert seifilet, tørrfisk, saltfisk og klippfisk.

Da ressursvikten inntraff på begynnelsen av 80-tallet, overlevde flåten ved å finne nye fangstområder. Men på landsiden gikk det raskt overende.

– Fra et produksjonsmiljø på rundt femten bedrifter her på Averøy, er situasjonen i dag den at vi faktisk opplever avtaksproblemer, sier Slettvåg.

Vil gå «svært langt»

Seinotflåten er i dag den største flåtegruppen som er tilbake. De ti fartøyene hjemmehørende i distriktet som har seinotfiske som hovedgrunnlag for driften har imidlertid fått merke avsetningsproblemene i næringen de senere år.

Problemene for denne flåtegruppen var også bakgrunnen for fiskeriminister Jan Henry T. Olsen's besøk på Averøy i mars i år. Der forsikret statsråden at han var villig til å gå "svært langt" for å sikre bedre rammebetingelser for seinotgruppen.

En viss optimisme har det skapt at seibestanden i de hjemlige farvannene synes å være i bedring.

På den positive siden trekker Slettvåg også frem de tre, store fabrikk-autolinefartøyene som er hjemmehørende i Averøy. Også denne fartøygruppen har imidlertid problemer med driftsgrunnlaget, bl.a. som følge av de senere års reguleringer av viktige bestander som torsk og blåkkeite.

Kapitalmangel

Kapitalmangel er en annen hovedårsak til vanskelighetene næringen opplever, sier Slettvåg.

De offentlige finansieringsmulighetene er etter hvert trappert så sterkt ned at det er nesten umulig å finansiere nye prosjekter innenfor lønnsomme rammer. Samtidig stiller det lokale bankvesen så strenge krav til egenkapital og pantesikkerhet at de færreste makter å skaffe nødvendig driftskapital utover investeringskapitalen.

– Resultatet er at «storkapitalen» har overtatt nær sagt all oppdrettsvirksomhet i kommunen, etter hvert som lokale eierinteresser har måttet gi tapt. Også på landsiden domineres i dag eierstrukturen av kapitalinteresser utenfra, påpeker Arvid Slettvåg.

Han legger ikke skjul på at utviklingen følges med skepsis og usikkerhet i lokalsamfunnet. Selv om eierskifte i de fleste tilfeller har vært eneste utvei for å berge arbeidsplassene i kommunen, frykter mange at de nye investorene vil "flagge ut" bedriftene den dagen lønnsomheten uteblir.

FG Dag Paulsen

FG

NR. 3/4
1993

Mens de rundt 5.000 innbyggerne i Averøy kommune venter på at den negative trenden i fiskeriene skal snu, kan de i det minste nyte en praktfull natur. Fra Langøyene lengst vest i Averøy.

– Ingen grunn til svartmaling

– Jo takk, her går det så det suser, sier daglig leder Sigurd Solevåg ved bedriften Tranvåg Averøy A/S. Bedriften ble oppkjøpt av sunnmørsselskapet Sevrin Tranvåg i 1988. Også en annen hjørnesteinsbedrift på Averøy, Nordmøre Fiskeindustri A/S, er i dag på sunnmørske hender. Den er overtatt av Brødrene Jangaard A/S i Ålesund.

Ved Tranvåg Averøy produseres saltfilet og klippfisk, samt frossen sild og makrell. Produksjonen gir grunnlag for 45 årsverk. Omsetningen har lagt stabilt på ca. 70 millioner kroner de siste tre årene.

– Råstoffsituasjonen er til å leve med sier daglig leder Sigurd Solevåg ved bedriften Tranvåg Averøy.

Solevåg legger ikke skjul på at det har vært problemer de senere år, men synes ikke det er grunnlag for å svartmale situasjonen. Råstoffsituasjonen er til å leve med, sier han.

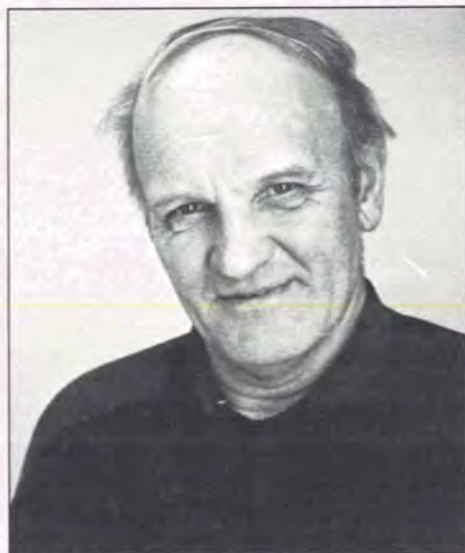
– Bedriften er bare i liten grad avhengig av den lokale flåten, først og fremst gjelder det sei. Ellers konkurrerer vi om råstoffet med andre kjøpere fra sør og nord. Mellom 70 – 80 prosent av råstoffet blir kjøpt via auksjon, anslår Solevåg.

Nordmøre distrikt av Norges Råfisklag er forøvrig det eneste distriktet i Råfisklaget som allerede i en årrekke har omsatt fangstene gjennom auksjon. Ved salgskontoret i Kristiansund får vi opplyst at av fjorårets omsetning på ca. 230 millioner kroner ble omlag halvparten auksjonert bort.

Salg og markedsføring av produktene fra Tranvåg Averøy tas hånd om av moderfirmaet på Sunnmøre. Etter Solevågs syn er det spørsmålet om markedstilgang som i første rekke avgjør om bedriften på Averøy vil overleve i fremtiden, – og ikke råstoffsituasjonen.

– Tollfrihet til EF-markedene er det viktigste. I dag pålegger for eksempel EF seksten prosent toll på vårt viktigste produkt; brosmefilet. Den dagen EØS avtalen trer i kraft oppheves denne tollsatsen, sier en optimistisk Sigurd Solevåg.

FG Dag Paulsen

Lang fartstid

Arvid Slettvåg er fiskeriretleder for kommunene Averøy, Kristiansund og Frei. Han er født og oppvokst på Averøy, og har drevet fiske fra 15 års alderen og fram til 1969.

Samme året ble Slettvåg ansatt som fiskeriretleder i Frøya kommune i Sør-Trøndelag. Allerede i 1974 gikk veien tilbake til rettlederkontoret i hjemstadskommunen Averøy i Møre og Romsdal.

Med fartstid tilbake til 1969 er Arvid Slettvåg i dag trolig den tjenestemannen som har vært lengst i Rettleidingstjenesten.

Fortsatt nei til samling av fylkesfiskarlagene i Møre og Romsdal:

– Kulturforskjeller hindrer sammenslåing

– Sammenslåing eller ikke? Spørsmålet har vært en gjenganger i organisasjonsdebatten i fylkeslagene av Norges Fiskarlag i Møre og Romsdal gjennom en årrekke.

Fra i år er omsider Sunnmøre og Romsdal Fiskarlag blitt ett lag. Men de regionale konfliktene i fylket på Nordvestlandet er fortsatt ikke kommet til veis ende. – Kulturforskjeller, er forklaringen sekretær Pål Farstad i Nordmøre Fiskarlag gir på spørsmålet om hvorfor fiskerne på Nordmøre fortsatt ønsker å stå utenfor en sammenslutning som favner fiskerinteressene i hele fylket.

Med knappe sju hundre medlemmer utgjør Nordmøre Fiskarlag et lite lag blant de øvrige fylkesfiskarlagene tilknyttet Norges Fiskarlag. Når sekretær Pål Farstad blir bedt om å forklare årsaken til den innbitte motstanden mot sammenslåing, er det i første rekke kulturforskjellene han trekker frem.

– Forbindelseslinjene fra Nordmøre har tradisjonelt gått nordover mot Trondheim og Trøndelag. Spørsmålet er historisk betinget. Hustadvika har alltid lagt der og markert et geografisk skille mellom sør og nord i fylket, sier han.

– Samtidig er det klart at vi ser nødvendigheten av stå sammen i en rekke saker. Vi har forlenget innsett at samarbeid blir stadig viktigere i forhold til en mer desentralisert forvaltning. Dette er også det viktigste argumentet til den fløyen som de senere år har sloss for en sammenslåing av lagene i fylket.

– Hva er da årsaken til at det meste synes å gå galt på Nordmøre?

– Spørsmålet er både sammensatt og nyansert. Dersom vi ser på omsetningen til Råfiskelagets avdeling på Nordmøre, ser vi at den har økt i forhold til i fjor på samme tid.

– Samtidig er det klart at viktige flåtegrupper strir hardt, – et nærliggende eksempel er den viktige sei-notgruppen. Landsdelen har dessuten en stor gruppe maksimalvotefartøy. Erfaringene fra de senere år viser en tendens til at kvotene er oppfisket når tilgjengeligheten er god. Det er klart at dette tærer på når det gjentar seg år etter år.

– Mange peker på at de lokale myndighetene de senere år har prioritert olje og annen næringsvirksomhet fremfor fiskeri?

– Det er riktig. Likevel tror jeg det er en holdning som er i ferd med å endre seg. Kristiansund kommune har blant annet lagt ut et større område på Bentsneset til fiskeriutvikling. Når tilbudet ikke har fått særlig oppslutning så langt, er årsaken heller den vanskelige kapital situasjonen vi har opplevd de senere tid.

Pål Farstad ser ellers spredning av informasjon overfor lokale beslutningstakere som en hovedoppgave. Sammen med Råfiskelagets avdeling i Kristiansund, som han forøvrig deler kontor felleskap med, planlegges for tiden en omfattende rundreise i regionen, der formålet er å informere om nærings betydning for kommunene på Nordvestlandet.

Fg Dag Paulsen

Fg

NR. 3/4
1993

Sekretær i Nordmøre Fiskarlag, Pål Farstad, ved kai i Kristiansund.

Fisket etter torsk, hyse og sei

TORSK

Den norske torsk kvoten for 1993 er på 248.000 tonn og fordelt med 31 prosent til trålerne og 69 prosent til den konvensjonelle flåten. Pr. uke 17 er fangsten av torsk i tonn som vist i tabellen under.

	Konvensjo- nelle	Trål	Sum
Til salgslagene	125.047	32.552	157.599
Kvoteavsetn.	171.120	76.880	248.000
% Utnyttelse	73,1	42,3	63,6

En regner med at 2/3 av kvoten for den konvensjonelle flåten blir fisket første halvår.

HYSE

Kvoten for norsk-arktisk hyse for 1993 er på 35.500 tonn. I tillegg kommer 5.000 tonn norsk kysthyse. Tabellen under viser fangsten pr. uke 17 nord for 62° N.

	Konvensjo- nelle	Trål	Sum
Til salgslagene	7.986	3.746	11.732
Kvoteavsetn.	30.375	10.125	40.500
% Utnyttelse	26,3	37,0	29,0

For den konvensjonelle flåten ligger fangsten så langt noe over tilsvarende for fjoråret. På samme tidspunkt i fjor var det fisket 6.500 tonn.

SEI

For 1993 har Norge en kvote på 39.800 tonn sei i Skagerrak og Nordsjøen. Dette er etter avsetning til tredjeland. Tabellen under viser årets fangst ved utgangen av april fordelt på redskap, sammenliknet med fjoråret. (Tall i tusen tonn).

Redskap	30/4 92	30/4 93
Not	0,4	0,1
Trål	11,1	12,5
Garn	2,1	6,6
Andre	0,3	0,0
Sum	13,9	19,2

Som tabellen viser er det særlig garnfisket etter sei som har økt i forhold til i fjor. Med samme utvikling som fjoråret kan totalkvantum av sei i Nordsjøen

komme opp i ca. 50.000 tonn. Det kan dermed bli aktuelt med særlige regulerings tiltak sør for 62 gr. N.

Den norske totalkvoten av for 1993 er på 128.000 tonn. Tabellen under viser fisket etter sei pr. 30/4 sammenliknet med samme tidsrom i 1992. (Tall i tusen tonn)

Redskap	30/4 92	30/4 93
Not	0,6	0,4
Trål (torsketrål)	22,8	12,8
Trål (ind./nordsjø)	3,3	5,5
Garn	9,0	11,6
Andre	1,0	0,0
Sum	35,1	30,3

Tabellen viser at den konvensjonelle flåten har økt sine fangster med 2.600 tonn i forhold til samme tidspunkt ifjor. Torsketrålerne har fisket mindre enn i fjor, mens industritrålerne har økt sine fangster i forhold til samme tidspunkt i fjor.

Siste årsmelding fra NFFR

1992 var det siste året Norges Fiskeriforskningsråd besto som egen frittstående organisasjon. Fra 1/1 1993 ble NFFR innlemmet som en avdeling under Norges Forskningsråd (NFR). Den siste årsmeldinga fra NFFR viser til den breie aktiviteten som foregår i norsk fiskeriforskning. Om denne aktiviteten vil gå ned som en følge av større kamp om ressursene imellom de fem ulike forskningsrådene som ble innlemmet i NFR vites ikke.

I fjor fordelte NFFR 200 millioner kroner til forskning- og utviklingsarbeid innen fiskeri- og havbruksnæringen i Norge. I 1992 var over 250 forskjellige forskningsprogrammer igang fordelt på over 80 universitetsinstitutter, forskningsinstitusjoner og bedrifter. 41 stipendiater arbeidet med doktorgrader i regi av NFFR og rådet fordelte midler til over 30 andre stipender. Det ble tildelt 30 reisestipender.

Handlingsplan skal øke aktiviteten

Nå har fiskerinæringa langs Skagerrakkysten og Rogaland fått en egen handlingsplan. Planen tar for seg utviklingsmulighetene for fiskerinæringa i Skagerrak og Nordsjøen. Utgangspunktet er at kvotene i disse havområdene i dag ikke blir fullt utnyttet og næringa er preget av stagnasjon. Derfor trengs det et puff for å drive fangst på et bredere grunnlag.

Planen er utarbeidet ved hjelp av to referansegrupper, en for Skagerrakkysten og en for Rogaland, under ledelse av konstituert fiskerisjef for Skagerrakkysten, Bernt Brandal. Selve handlingsplanen er ført i pennen av Trygve Bjørnerem, sekretær i Fylkesfiskerlaget Sør. Handlingsplanen ble ferdig i slutten av april, men har allerede hatt positiv innvirkning på fangstmønsteret i regionen.

– Jeg har fått tilbakemelding om at fiskere har gått lenger syd i Nordsjøen og trålet etter flatfisk og jeg mener det er et direkte resultat av planen, sier Bernt Brandal.

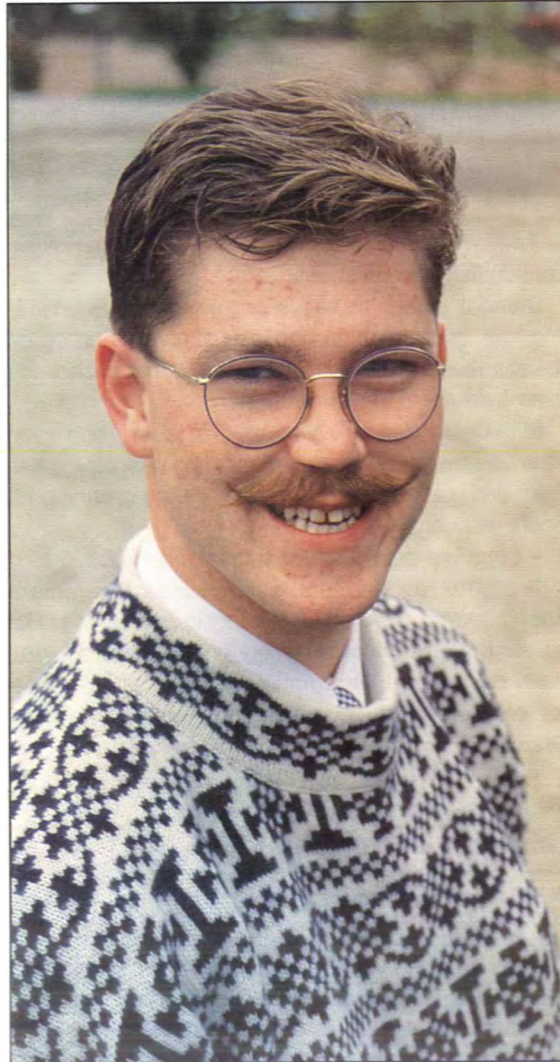
Klar strategi

Det ligger en klar strategi bak planen, både på sjøsiden og landsiden. Dette er noen av de viktigste punktene i handlingsplanen:

- Det må gjennomføres en totalvurdering og analyse for kvoteavtalen i Nordsjøen, spesielt med tanke på kvotebyttet med EF.
- Den såkalla Trelandsavtalen bør revurderes utifra norske fordeler og ulemper.
- Yrkesfiskere må prioriteres foran fritidsfiskere utifra konkurransen om kystsonen.
- Silde- og makrellkvotene bør i større grad tilfalle de lokale fiskerne.
- Skagerrak må bli behandlet som et eget reguleringsområde.
- Det må legges sterkere vekt på samarbeid mellom organisasjonene og fiskeindustrien for å bedre markedssituasjonen for fiskeprodukt.
- Fiskeindustrien må få like gode vilkår som konkurrentene i EF. I dag blir mye av fisken levert i danske havner fordi EF gir betydelig støtte til fiskeindustrien.

Stort utviklingspotensiale

Fiskerinæringa i Rogaland og langs Skagerrakkysten sliter med mange problemer. Status i dag er dårlig rekuttering til næringa og kvoter som ikke blir utnyttet. Derfor denne planen.

– Det er feil å hevde at fiskeflåten er for stor. I stedet må vi få øynene opp for de mange utnyttede ressursene i havet, mener fungerende fiskerisjef Bernt Brandal.

– Å satse bare på rekefiske kan være dårlig økonomi fordi vi har kvoter som ikke blir utnyttet. Det gjelder de aller fleste fiskeslag. I dagens situasjon vil en kollaps i rekefisket bety en kollaps for hele fiskerinæringa langs Skagerrakkysten. Fiskerinæringa trenger derfor flere bein å stå på og da er full utnyttning av de kvotene vi har nødvendig. Det finnes et stort potensiale i disse områdene. Det gjelder spesielt flatfisk syd i Nordsjøen og i Skagerrak. Men også vanlig konsumfisk som torsk, sei og hyse kan det fiskes mere av fordi de norske kvotene ikke blir utnyttet, selv om bestanden av disse artene er sterkt redusert sammenlignet med tidligere år. En annen mulighet

er kombinasjonstråling etter f. eks. kreps, flatfisk og konsumfisk, sier Brandal.

Brandal mener at ved siden av kombinasjonstråling kan det satses på linefiske på dypt vann og på fiskebankene i området i tillegg til et mer varierende fiske i de nære kystområdene.

Sildebestanden er i ferd med å ta seg opp igjen etter kollapsen i 70-åra. Ved forsiktig beskatning kan igjen sild, sammen med makrell, danne grunnlag for bedre økonomi i fisket.

– I mai ble det åpnet for sildetråling av 2.000 tonn i Skagerrak og det skal gjennomføres forsøksfiske etter makrell. Spesielt sild kan bli spennende. Det er en interessant ressurs og er et høyverdig produkt, også som råvare i mjøl- og oljeindustrien. Derfor bør ikke bare snurperne fiske etter sild, mener Brandal.

Omstilling og rekruttering

Fiske i Skagerrak har tradisjonelt vært forbundet med reketråling, men ikke engang rekekvote blir fullt utnyttet i norsk sektor. Det har sin årsak først og fremst i de generelle markedsforholdene.

– For å utnytte de mulighetene vi har må det omstilling til. Fiskerne må innordne seg andre mønstre og regne med å ligge lenger borte enn i dag. Et annet problem er den dårlige rekrutteringen til næringa og det er et viktig moment i handlingsplanen. I dag finnes det svært få fiskere under 20 år. I hele tatt finnes det få yngre fiskere. Vi mener at denne planen bør stimulere til nyrekruttering, og en viktig intensjon er å få opp øynene i hele fiskerinæringa langs Skagerrakkysten og i Rogaland. Men for å øke rekrutteringen må det dannes en annen struktur. Nå driver de fleste med egne båter med en eller to mann ombord og har således både fangstlott og mannskapslott. I tillegg er det behov for større båter, eller tradisjonelle båter som driver et mer intensivt fiske med behov for større mannskap. Det er nødvendig å øke mannskaps plassene i flåten for å få yngre krefter inn i næringa, sier Brandal.

Brandal viser til at man alt er igang med program med sikte på å øke rekrutteringen til næringa.

– I Flekkefjord er det igang kurs for å lære opp ansatte i fiskerindustrien til å bli instruktører for andre bedrifter, som skal lede til en fagprøve for fiskeindustrien. Neste opplegg er å arbeide for å få finansiert fagprøve for fiskere for å heve statusen og kompetansen. Vi prøver å få igang praksisplasser for unge fiskere. Alt dette skal sammen bidra til en sunn og positiv fiskerinæring i dette området.

Ny politikk

Handlingsplanen er også et oppgjør med fiskeripolitikken som er ført i disse områdene. En gal fiskeripolitikk har ført til forelding og redusering av fiskeriflåten. Fiskerimyndighetene har lenge hevdet at flåtekapasiteten er for stor og må bygges ned. Dette er feil, hevder handlingsplanen og viser til de utnyttede kvotene.

– Flåtekapasiteten bør vurderes i forhold til ressurs og kvoter og det er således ikke sammenheng mellom de politiske mål og de faktiske forhold. Fiskeripolitikken som har vært fulgt kan betegnes som et problem for næringa, heter det i handlingsplanen for Skagerrakkysten og Rogaland.

Brandal mener det haster med å få gjennomført planen og det må stimuleres til å satse økonomiske midler for å høyne aktiviteten. Han tenker da spesielt på problematikken forbundet med et eventuelt norsk medlemskap i EF og fiskeressursene.

– Status i dag er stagnering og avskalling av næringa. Det viktigste må bli å utnytte de kvotene vi har i dag. På den andre siden av Skagerrak sitter danske fiskere med for små kvoter og ser på at vi ikke utnytter våre. Dersom Norge blir medlem i EF vil det derfor bli naturlig å overføre en del av de norske kvotene til andre nasjoner i EF. Derfor må vi utvikle næringa nå, utnytte kvotene og sikre oss slik at vi beholder rettene til disse bestandene, sier Brandal.

Smørflyndre kan bli en ressurs for Skagerrakfiskerne

Smørflyndre (*Glyptocephalus cynoglossus*) er en hittil lite utnyttet ressurs. Men arten har et potensiale til å kunne bli en viktig del av inntektene til enkelte fiskere langs Skagerrak-kysten. I en forsk handlingsplan for Skagerrak og Nordsjøen blir smørflyndre omtalt som en av de mest interessante bifangstene fra fangst etter andre arter, spesielt reke.

Man vet ennå lite om smørflyndras gjøren og laden. Det er ikke drevet særlig omfattende forskningsarbeid på smørflyndre og den er en heller lite prioritert art. I Norge og Danmark blir smørflyndre i hovedsak fisket som bifangst, her i landet oftest i kombinasjon med rekefiske i Skagerrak.

– Det er lite trolig at man kan livnære seg hundre prosent på fangst av smørflyndre, men i kombinasjon med rekefiske kan smørflyndra bli en ressurs. Det er forholdsvis lett å kombinere reke- og flyndrefiske, og fangst av smørflyndre kan eventuelt komme etter at rekekvotene er fulle, eller ved labert rekefiske. Mange vil nok vegre seg for å investere i flyndretrål for å konsentrere seg om fangst av smørflyndre alene, sier forsker Odd Aksel Bergstad ved Forskningsstasjonen i Flødevigen.

Interesserte fiskere

Større forekomster av smørflyndre finnes langs de norske og svenske skråningene i Skagerrak. Et foreløpig resultat av prøvefiske og en samling av eldre informasjon og nye resultater, samlet i en rapport fra Havforskningsinstituttet, viser at smørflyndra som ressurs kan utnyttes bedre.

– Blant potensielle fiskearter er smørflyndra absolutt blant de mest interessante. Det viser også en spørreundersøkelse blant fiskerne langs Skagerrak-kysten. Fiskerne rangerer smørflyndre høyt blant de utradisjonelle artene de kunne tenke seg å utnytte, men dette er ikke noe som alle kan kaste seg på. Smørflyndra utgjør en ganske marginal ressurs nasjonalt sett, sier Bergstad.

Gode priser

I Sverige drives det et betydelig fiske etter smørflyndre og en del av den svenske fangsten foregår i norsk sone i Skagerrak. Svenskene har tradisjon på dette

området og fangstene er lette å omsette og gir høye priser. Noe av det samme finner en langs Skagerrakskysten.

– Smørflyndre blir omsatt til gode priser også her i landet og går vanligvis til konsum på det lokale markedet langs Skagerrakskysten, sier Bergstad.

Det har vært drevet forsøksfiske utenfor kysten av Aust-Agder både våren 1990 og våren 1991, men uten at det foreligger klare konklusjoner. Smørflyndra har sitt hovedområde på mellom 200 og 400 meters dyp i skråningene langs Norskerenna. Tradisjonelle smørflyndrefelt finnes utenfor Telemark og Aust-Agder. Fra prøvefisket viste det seg mulig å oppnå fangster på 90 kilo pr. time. Det mangler ennå mye kunnskaper om hvilke muligheter smørflyndre kan gi. Derfor ønsker fiskerlagene og fiskerimyndighetene å gjøre mer omfattende undersøkelser ved å utvide forsøksfisket og på den måten få bedre oversikt over fiskefeltene der det er aktuelt å fiske smørflyndre.

– Det er Fiskerisjefen for Skagerrakskysten som står for forsøksfisket og vi skal ta imot prøver for mellom annet å kartlegge tettheten av smørflyndre og studere dens biologi, sier Bergstad.

Forskerne mener smørflyndra er en potensiell ressurs som kan utnyttes bedre enn i dag. (Foto: Stein Mortensen, Havforskningsinstituttet.)

Oppretting av et indre kystoppsyn:

Fiskerinæringa positive til fiskeridirektoratets modell

Det er ennå uvisst når det blir etablert et eget indre kystoppsyn for hele norskekysten. Det interdepartementale kystforvaltningsutvalget gav fra seg sin innstilling i april og den er nå ute til høring i organisasjonene. Fiskeridirektoratet har avgitt sitt syn som i hovedtrekk går ut på å utvide ordningen som allerede er innført med hell langs Skagerrakkysten. Dette ønsket deles blant annet av Lofotrådet og flere fylkeslag i Norges Fiskarlag.

Norges Fiskarlag har ennå ikke behandlet innstillingen, men signaler fra de fleste fylkeslagene og fra hovedkontoret i Trondheim tyder på at Fiskarlaget lander på en uttalelse noenlunde i tråd med hva Lofotrådet har vedtatt og som i store trekk er i samsvar med uttalelsen fra Fiskeridirektoratet.

– For oss er det viktig at det blir sett på helheten langs hele kysten. Et indre kystoppsyn bør ha en sterk tilknytning til næringa. Fra fylkeslagene har vi fått tilbakemeldinger som tyder på at disse vil ha et kystoppsyn i nær tilknytning til Fiskeridirektoratet. Personlig mener jeg at dette er en fornuftig løsning, sier førstesekretær Arne Silseth i Norges Fiskarlag.

– Bør drives av Fiskeridirektoratet

Innstillingen til kystforvaltningsutvalget ble behandlet i Lofotrådet i begynnelsen av juni og rådet sluttet seg enstemmig til et utspill fra Røst kommune. Uttalelsen fra Lofotrådet slutter seg til innstillingen fra Fiskeridirektoratet, når det gjelder et indre kystoppsyn.

– Lofotrådet vil understreke at Kystoppsynet må drives av fiskerimyndighetene. Et godt utbygget Kystoppsyn i Fiskeridirektoratets regi vil gjøre det mulig å omprioritere ressurser under sesongfiskeriene. Et Kystoppsyn, i Fiskeridirektoratets regi, er også en nødvendig forutsetning for å komme kvotejuks og andre ulovligheter til livs. Dette kan best gjøres av personell ansatt i den etat som kjenner fiskerinæringa og kyst-Norge ut og inn, og som har det overordnede ansvar for ressursuttaket på kysten og i våre havområder. Lofotrådet forutsetter at den modellen for Kystoppsyn som Fiskeridirektoratet med stor suksess har utprøvet på Skagerrakkysten og delvis på andre kyststrekninger, legges til grunn for den videre organisering. Dette vil også ivareta oppdrettsnæringens interesser, heter det i uttalelsen fra Lofotrådet.

Kystoppsynet for Skagerrak ivaretar andre områder ved siden av overvåking og kontroll med fisket og oppdrettsnæringa. Det har bl. a. vært overvåking av alger/oljeutslipp og ført tilsyn med sjøfuglreservater.

– Vi er litt engstelig for at miljøverndepartementet skal få ansvaret for kystoppsynet. Vi mener en deling mellom fiskeri- og forsvarsmyndighetene er best fordi det er der kompetansen sitter. Derfor ønsker vi at Fiskerimyndighetene skal ha ansvar for drift av det indre kystoppsynet og fortsatt la Kystvakten ha kontrollen i havområdene, sier Arnfinn Ellingsen, ordfører i Røst og medlem i Lofotrådet.

Fiskeridirektoratets modell

Fiskeridirektøren har nå avgitt sin innstilling til det interdepartementale kystforvaltningsutvalget. Her blir det slått fast at Fiskeridirektoratet er best skikket til å drive et indre kystoppsyn. Tanken er å videreføre modellen med Kystoppsynet for Skagerrak.

Begrunnelsen Fiskeridirektoratet har for sin innstilling er at det eksisterer allerede to ytre etater gjennom rettledningstjenesten og Kontrollverket. Det utredes om disse to avdelingene skal samordnes til en avdeling og dermed oppnå enda større effektivitet.

Fiskeridirektoratet mener at et effektivt indre kystoppsyn med overvåking og kontroll innenfor 4-milsgrensa kan bygge på de allerede etablerte ytre etatene. Da unngår man å bygge opp en ny tung organisasjon som det interdepartementale utvalget ikke ønsker.

På Skagerrakkysten ble fiskerioppsynet omorganisert til et indre kystoppsyn med to hurtiggående båter. For å utvide dette til et landsomfattende indre kystoppsyn mener Fiskeridirektoratet at en bør kunne drive dette med en fartøyflåte på mellom 10 og 12 hurtiggående båter på mellom 30 og 50 fot. I de nordligste områdene kan det være nødvendig med noe større og kraftigere fartøy på grunn av røffere forhold. Disse båtene kan bli utstyrt med nødvendig utstyr for innsamling av data og algeovervåking slik de to Kystoppsynsbåtene på Skagerrakkysten er.

Utvalget ønsker svensk modell

Kystforvaltningsutvalget mener at et indre kystoppsyn bør organiseres etter den svenske modellen for kystoppsyn, den svenske Kustbevakningen. Dette er ikke Fiskeridirektoratet enig i og mener den svenske modellen ikke lar seg overføre til norske forhold på grunn av forskjellige kystforhold og type fiske. Den svenske modellen er lite egnet dersom et indre kystoppsyn skal kunne trå til i akutte situasjoner som f. eks algeoppblomstring eller oljeutslipp. Sverige har en fiskeri- og oppdrettsnæring som ikke kan sam-

Fiskeridirektoratets modell for et indre kystoppsyn går i hovedsak ut på å videreføre Kystoppsynet på Skagerrak der de to hurtiggående båtene «Hugin» og «Munin» driver overvåking og kontroll med fiske, oppdrett og oppsyn med sjøfuglreservater

menlignes med norske forhold. Fiskeriene og havbruksnæringen i den norske kystsonen er svært omfattende og har avgjørende betydning for norsk økonomi, mener Fiskeridirektoratet.

Direktoratet mener den amerikanske modellen eger seg bedre. US Coast Guard er inndelt i to forskjellige enheter; den vi kjenner fra amerikanske filmer som tar smuglere, som kontrollerer fisket og som reddende engel for skipbrudne, og et indre oppsyn med små fartøyer, administrert av den amerikanske fiskeriforvaltningen. En liknende modell er ønskelig

også for norske forhold, nemlig en styrket Kystvakt til kontroll og overvåking av havområdene og et indre kystoppsyn drevet av Fiskeridirektoratet.

Opprinnelig var det et ønske å la Forsvaret også ta seg av et indre kystoppsyn, men Sjøforsvaret har ikke ønsket en slik modell.

FG Olav Lekve

Åsmund Bjordal ny senterleiar ved Havforskningsinstituttet

Åsmund Bjordal (42) frå Molde er tilsett som leiar for Havforskningsinstituttets Senter for marine ressurser.

Bjordal er utdanna cand.real med fiskeribiologi hovedfag frå Universitetet i Bergen i 1979, og har Masters-grad i marinbiologi frå University of California i 1976.

Sidan 1980 har Åsmund Bjordal arbeidd som forskar ved Fangstseksjonen i Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt (FTFI), også etter at denne

vart ein del av Havforskningsinstituttet i 1991. Bjordal har hatt fleire fiskeriengasjement i utviklingsland.

Innan fangstteknologi og fiskeatferd har Bjordal særleg arbeidd med teinefiske, linefiske og havbruk. Bjordal tok fiskeskippereksamen i 1973 og har to års variert fiskeripraksis.

Bjordal overtek stillinga som leiar for Senter for marine ressurser etter Steinar Olsen, som no blir seniorforskar ved Fangstseksjonen.

Dr. scient.-grad om torsk og fjordøkologi

Jarle Tryti Nordeide forsvarte mandag 21. juni 1993 si dr.scient. avhandling ved Institutt for Fiskeri og Marinbiologi, Universitetet i Bergen. Avhandlinga beskriv forsøk med å setja ut oppdretta torsk i Masfjorden, Nordhordland for å undersøke om utsetting kan auka produksjonen av torsk i fjorden.

Ein metode for masse-merking av oppdretta torsk er utvikla for å kunne skilja oppdratta frå vill torsk. Åtterds-forsøk tyder på at den første tida etter utsetting er kritisk for oppdretta torsk, medan dei få månader etter utsetting truleg klarer seg like bra som vill torsk. I 1988, 1989 og 1990 vart 82 500, 61 000 og 27 000 oppdretta torsk sett ut i Masfjorden. Dei var frå 4-7 månader gamle ved utsetting og utgjorde over 50% av vill torsk i fjorden. Dei oppdretta individa gjorde at talet på torsk var høgare i fjorden enn i eit kontrollområde utan utsetting, det første halvåret etter kvar

utsetting. Om lag eit år etter kvar utsetting var det likevel ingen målbar forskjel i tal på torsk mellom dei to områda. Tettleiks-avhengig dødlighet er truleg årsak til reduksjonen i talet på torsk. Oppdretta torsk fann i liten grad utnytta matressursar i fjorden, og tileigna seg føde på bekostning av vill torsk. Avhandlinga diskuterer om utsetjing i meir produktive kystområder kan gje auka produksjon av torsk.

Velkjent innan fiskeribiologi er at nokre årsklassar vert talrike, medan andre vert fåtallige. Det tradisjonelle synet er at styrken på årsklassar vert bestemt få månader etter klekking. Avhandlinga tyder på at styrken av årsklassar kan bli redusert frå sterke til svake så seint som på 1-års stadiet.

Nordeide er død på Voss i 1959, og tok cand. scient. grad ved Zoologisk Museum, Universitetet i Bergen i 1986.

Dieseldrevne VARMERAPPARATER Webasto for fiskebåter

Webasto-varmer i båten gir utvidet sesong og et helt nytt klima i kabinene. Webasto-anlegget sørger for kontinuerlig tilførsel av frisk, tørr varmluft. Overtrykket i kabinen driver fuktig, brukt luft ut, og romtermostaten gir jevn og behagelig varme. Du får tørt tøy og tørre køyklær. Du puster lettere og sover bedre.

Importør/forhandler i Oslo:
Kolberg, Caspary Maskin as.
Ensjøvn. 7. Tel: 22680820

Kontakt din forhandler:

FREDRIKSTAD: Ragnar Ringstad AS, tlf: 69314099
MOSS: Seatronic AS, tlf: 69250855
OSLO: Kolberg, Caspary Maskin AS, tlf: 22680820
DRAMMEN: Hans D. Neves Eftf. AS, tlf: 32819495
HORTEN: Tom's Båt og Bilelektro, tlf: 33041491
TØNSBERG: DHS Elektro AS, tlf: 33311099
SANDEFJORD: Stub Båtservice AS, tlf: 33466685
ARENDAL: Tiko Maskin AS, tlf: 37016555
KRISTIANSAND: Sangvik Service, tlf: 38027888
FLEKKEFJORD: Service Senteret, tlf: 04323944

STAVANGER: L.S. Solland, tlf: 04890202
HAUGESUND: Vico & Co. AS, tlf: 04724011
SOTRA: Hauge Marineservice AS, tlf: 05331220
BERGEN: Bjordal & Madsen AS, tlf: 05901030
SOLUND: Starter og Dynamoservice, tlf: 05787955
FLORØ: Diesel og Industriservice, tlf: 05743535
MÅLØY: Måløy Verft AS, tlf: 05751966
ÅLESUND: J. Weiberg Gulliksen, tlf: 07137800
MOLDE: Kviltorp Båtservice AS, tlf: 07212289
KRISTIANSUND: Møre Båtservice AS, tlf: 07374311

TRONDHEIM: TEM Senteret, tlf: 07968411
NAMSOS: Båt og MC Service, tlf: 07771190
SANDNESSJØEN: Helgeland T.S. AS, tlf: 08643430
BODØ: Asbjørn Nilsen, tlf: 08127020
SVOLVÆR: Auto Marin AS, tlf: 08871266
HARSTAD: Madsen Bil og Båtelektro, tlf: 08286222
HARSTAD: Merkur Diesel AS, tlf: 08274665
TROMSØ: Jahre Motor Tromsø AS, tlf: 08310510
TROMSØ: Tomek AS, tlf: 08383928
HAMMERFEST: Båt og Båtelektro, tlf: 08418585

Strukturering mot dårleg pris og låge kvotar

Tekst og foto: Ingebjørg Jensen

Billeg russetorsk som pressa torskeprisane, kvitfiskmarknaden i EF vert oversvømma av fisk frå land utafor Europa. Medan norsk fiskebåtreiarar må halde seg til strenge norske kvoter, har utanlandske båtar på same feltet fiskedøgn i året som einaste regulering. Oppsummert vert det ei usikker fiskeframtid der Fiskebåtrederne Forbund ønskjer å strukturere fiskerinæringa for å få til betre lønsemnd.

Generalsekretær Audun Maråk ved hovudkontoret til Fiskebåtrederne Forbund i Ålesund meiner havfiskeflåten har tapt mykje i høve til kystfiske sidan 1989 når det gjeld sild og torsk:

– Vi meiner det er veldig negativt, og vi må gå inn og langtidsstabilisere dei usikre faktorane vi har. Ein ting er at vi må leve med usikre prisar og ressursar, men vi må kunne stabilisere kvotene for dei ulike gruppene. Vi har tatt til orde for å tilpasse flåten til ressursane, men når vi reduserer havfiskeflåten, ser vi at det straks er andre som banker på døra for å få fordelane. Den gruppa som går inn og strukturerer seg for å oppnå lønsemnd, må få halde på fordelane med det! Når kvotefordelinga er fastlagd, burde det vere opp til den enskilde reiar å finne ut kva fartøy som er hensiktsmessig i eit kvoteregulert fiskeri.

Ikkje berre russetorsken

– Marknadssituasjonen for kvitfisk har vore vanskelig, og er det framleis. Russetorsken er ei av forklaringane. Årsaka er også at det har vore store landingar av hake og pollock til EF-marknaden frå Latin-Amerika, USA, New Zealand, Australia, Namibia og Sør Afrika. Saman med prisnedgangen på torsk, pressa det prisane på annan kvitfisk, særleg på sei, og det vart ein svært ustabil situasjon på kvitfiskmarknaden, seier Maråk, som viser til at det etter ein liten prisoppgang, har vore svært dårlege prisar og låg omsetnad på sei etter påske, det gjeld både beinblokk, blokk utan bein, og filet. Samstundes peikar han på at prisen på torsk har stabilisert seg den siste tida, på eit noko lågare nivå enn i 1992.

Maråk ser interessemotsetnad kystflåte–havfiskeflåte når det gjeld fordelinga av ressursane, men ikkje nokon nord- sør- konflikt innad i Fiskebåtrederne Forbund.

– Vi ser heilt klart at det er naudsynt å begrense uttaket, ikkje kapasiteten, seier generalsekretær Audun Maråk i fiskebåtrederne Forbund. (Foto: Ingebjørg Jensen).

– Er de samde i at ein no må redusere, fordi det faktisk ikkje er meir fisk?

– Vi ser heilt klart at det er naudsynt å begrense uttaket, noko som vert gjort gjennom strenge kvotereguleringar. Når det gjeld kvota, meiner vi det har vore grunnlag for å ta noko meir av norsk-arktisk torsk. Fiskerinæringa har alltid vore slik at ein må hauste når fisken er tilgjengeleg. Då burde ein ikkje legge seg på eit så lågt beskattingsnivå som ein gjer i dag. Når vi opplever at ein del andre fiskerinasjonar har ein kvotebegrensing, og det er talet på fiskedøgn i året, er Noreg si restriktiver like vanskeleg å forstå.

Ny vurdering av blåkveite

Han synest det er positivt at prisnivået både på uer og blåkveite har tatt seg opp det siste året:

– Blåkveite ligg på omtrent same prisen som i fjor, minuset er at vi nesten ikkje får fiske blåkveite. Vi vonar at styresmaktene no på nytt vil vurdere grunnlaget for å innføre stopp i direkte trålfiske etter blåkveite. Vi meiner beslutningsgrunnlaget for full stopp var for dårleg. Det er riktig at ein må vurdere om

ressursane er gode nok, men vi meiner dei stoppa blåkveitefiskeria på dagen uten grunnlag i data. Forskarane var redde for at rekrutteringa av yngel var for dårleg, men det som kanskje vart hovudargumentet for stogg, var at fangstrate pr. tråltime gjekk ned. Dei burde tatt med i reknestykket at fangsttinsatsen hadde vorte mykje større enn tidlegare. At fangstrate- ne då gjekk ned, er heilt normalt. No voner eg at Havforskningsinstituttet får midler til å gjennomføre forskningstokt, slik at ein får eit betre grunnlag til å vurdere situasjonen for blåkveite. Det dreier seg tross alt om eit fiske som det siste året det var lovleg, gav ein førstehandsverdi av sal på 2–300 millionar kroner.

Maråk meiner at uerprisen har betra seg den siste tida, men er usikker på om han held seg:

– Dei norske fabrikkskipa som ligg i internasjonalt farvatn ved Irving Sea sørvest av Island, konkurrerer med trålarar frå Russland og Island, som også fiskar innafør den islandske 200-mils grensa. I tillegg fiskar tyske trålarar innafør Grønlandsk 200-mils sone på uer. Totalfangsten kan verte så stor at han pressar prisen på uer.

Dårleg prisbilette

Må vi rekne med å leve med ustabil kvitfiskmarknad framover?

– Vi må rekne med det når tilførsel frå andre land er så stor. Kvitfiskprisen vil også avhenge av den seiproduksjonen vi får i Nord-Noreg som følgje av seinottfisket. Prisbiletet for framtida er usikkert, men eg trur at næringa også i framtida må leve med ein ustabil kvitfiskmarknad, kanskje med unnatak av prisnivået på torsk.

– Kva har dei usikre tidene å seie for medlemmene i Fiskebåtredernes Forbund?

– Dette er ei næring som alltid har måtte leve med svingningar, både på ressursar og pris. Men i ein situasjon med låge torsk kvoter på trålarane, er ein desto meir avhengig av ein fornuftig pris på kvalitetsmarknaden. Når han ligg så lågt som no, vert innteninga for dårleg. Tilsvarende gjeld for råstoff til oppmaling. Auka torsk kvoter, mindre svingningar og prisoppgang på kvitfisk og pelagisk konsumfisk, er naudsynt for å få tilstrekkeleg lønsemd i næringa.

– Prisen forbrukarane betalar er stort sett som før. Er det ikkje mellomledda som har reist avstad med fortienesta?

– Det såg vi på makrellprisane i fjor. Sjølv om dei japanske oppkjøparane fekk makrellen svært billig frå Noreg, vart prisen omtrent den same i butikane som året før. Også i år synest prisbiletet for makrell usikkert. Vi veit at den japanske marknaden vil ha

makrell som er fiska frå september og utover. Det at dei i fjor fekk makrell fiska i august, var også med på å presse prisane nedover, sier Maråk, som er redd næringa skal gjere same feilen ein gong til.

Lågare mjølprisar

Maråk slår fast at også sildeprisen er ustabil. Ein liten konsummarknad betaler godt. I tillegg kjem konsummarknaden i Aust-Europa som kan verte stor, men som neppe kan betale skikkeleg for fisken. Med auken i kvoten for norsk vårgytande sild, reknar Maråk med at ein stor del av silda også i åra framover vil gå til oppmaling:

– Eg er samd i at mest mogleg bør gå til konsum, men også vidareforedling, mellom anna til oppdrettsnæringa, er ein god bruk av råstoffet. Når det gjeld prisnivået på råstoffet, både mjøl og olje, har vi hatt ein betydeleg nedgang dei siste ti åra.

– Frå sildemjølbransjen har det kome kritikk mot fiskarar som køyrer til Danmark for å levere råstoff til danske sildemjølfabrikkar. Er det usolidarisk?

– I den grad danskane er i stand til å betale betre pris, bør båtane kunne gå til Danmark. Men eg er jo forundra over at den same industrien som ønskjer ein liberalisering av leveransane av kvitfisk og makrell frå EF-fiskarar, er så snare med å kritisere norske fiskarar når dei nyttar det høvet yrkesbrøme frå EF har.

Maråk er samd med sildoljebransjen i at mineraloljeavgiftene bør vekk:

– Det har ingen hensikt med avgift på ein konkurranseutsett industri, så lenge ingen andre land innfører tilsvarende miljøavgifter. Så lenge norske bedrifter har ein særkostnad, er det klart at dei er dømde til å tape i konkurransen. På toppen av det heile vil avgiftspolitikken føre til auka forureining dersom norske batar går til utlandet fordi fabrikkane der kan tilby betre pris. Båtane går dermed ein lengre distanse og bruker meir brennstoff for å få levert fisken, og dei utanlandske fabrikkane bruker minst like mykje energi som dei norske.

– Trur du pristallet på leveringane vil gjere at fleire batar går til Danmark med lasta?

– Nei, ikkje nødvendigvis. Prisen på mjølet følgjer den internasjonale marknaden, som også danske fabrikkar må følgje. Danmark er ikkje alltid det landet som gir best pris, fiskaren vil vurdere totaløkonomien i det einskilde pristilbodet. Derfor er det særskilt viktig at norske sildemjølfabrikkar vert konkurransedyktige framover. Ytterlegare strukturering trengs både på sjø- og landsida, seier Maråk.

Masfjordprosjektet:

Gode muligheter for å øke torskebestanden

Siden 1985 har det vært drevet forsøk med utsetting av torskelyngel i Masfjorden i Hordaland. Nå i sommer blir prosjektet avsluttet i Masfjorden og forsker Odd Smedstad ved Havforskningsinstituttets senter for marine ressurser, faglig ansvarlig for programmet, er godt fornøyd med resultatene. – Et absolutt vellykket program, sier Smedstad, selv om forsøksområdet Masfjorden ikke ser ut til å egne seg til økt produksjon.

Prosjektet har skaffet til veie et viktig økologisk materiale, og det har frembrakt betydelig viten om torskens plass i økosystemet og om faktorer som styrer bæreevnen i vestnorske fjorder. Masfjorden ble valgt til forsøksområde fordi fjorden er godt avgrenset og har en torskebestand som kan manipuleres. Prosjektet har gitt forskerne mye nyttig informasjon om hva slags kriterier som bør være til stede om utsetting av pollproduisert torskelyngel til kommersielt bruk skal ha noen effekt. Prosjektet i Masfjorden kalles «Torsk

i fjord» og hadde tre målsettinger da det startet i 1985:

1. Undersøke mulighetene for å øke avkastningen av torsk gjennom utsetting av kulturproduisert torskelyngel.
2. Finne hvilke økologiske forhold som styrer bæreevnen for torsk i et område.
3. Undersøke hvilken virkning utsettingen har på økosystemet.

Pollproduisert torsk

– Pollproduksjon ble et gjennombrudd i produksjonen av yngel og var med og gjorde dette prosjektet mulig fordi det kan produseres store mengder yngel under nesten naturlige forhold. Yngelen ble satt ut i Masfjorden av varierende størrelse, fra 5–6 cm. til over 20 cm. Torskelyngel oppfører seg som villfisk og har ikke noe høyere dødelighet og er ikke svakere utrustet. Unntaket er de første to–tre månedene etter utsetting. Da virker det som utsatt fisk har litt større problemer med å finne næring enn villtorsken, men dette stabiliserer seg etter hvert, sier Smedstad.

Utsetting av torskelyngel fra brønnbåt.
(Foto: Jarle Tryti Nordeide)

Merking av
villtorsk i
Masfjorden.
(Foto: Jarle Tryti
Nordeide)

Ikke økt bestand

I Masfjorden ble det foretatt 21 utsettinger fra 1985–1991. Fire av disse var storutsettinger og varierte fra 27.000 til 180.000 individer. Årsklassestyrken av villtorsk målt som ettåring utgjorde mellom 38.000 og 120.000 individer.

I det første halvåret etter utsettingene utgjorde pollproduisert torsk minst 45 prosent av sine årsklasser i fjorden og medførte betydelig høyere tetthet av torsk i fjorden enn i et umanipulert kontrollområde. Ett år etter utsettingene var tettheten av torsk redusert og var lik tettheten i kontrollområdet.

– Selv med så store utsettinger greide vi altså ikke å øke de forskjellige årsklassene. Vi greide heller ikke å forskyve balansen i fjorden ved at utsatt torsk overtok beiteområdet til annen fisk. Vi kunne ikke påvise noen ekstra utvandring. Den pollproduserte torsken ble like stasjonær som villfisken. Vi antar dermed at dødeligheten økte som en følge av at fjorden ikke har utnyttet ressursene. Prosjektet viser at torkeyngelen er helt avhengig av tilgangen på plankton og strømforholdene i fjorden. I Masfjorden ser det ut til at næringsgrunnlaget er fullt utnyttet fra naturens side. For å øke produksjonen av torsk med utsetting må området ha utnyttede næringsressurser, sier Smedstad.

Positive resultat likevel

Resultatene fra Masfjorden er verdifulle fordi de har gitt større kunnskap om bl.a rekrutteringsmekanismer til torsk. Disse kunnskapene blir nå forsøkt benyttet ved utsetting i mer kystnære områder i Øygarden. Smedstad mener disse områdene egner seg bedre enn Masfjorden. I tillegg er det samlet inn en mengde økologiske data som har verdi i mange sammenhenger.

– Det kan være mulig å øke sterkt reduserte lokale torskbestander dersom fisket er årsak til tilbakegangen eller når utnyttede føderessurser finnes. En fordel med kulturbetinget fiske er at man ikke behø-

ver å ta hensyn til gytebestandens størrelse. I tillegg til biologiske faktorer må juridiske spørsmål avklares, som f. eks. hvem skal kunne fiske, hvem skal eie fisken og hvem skal betale yngelen, sier Smedstad.

Masfjordprosjektet er en del av PUSH-programmet og har siden 1990 vært finansiert med midler fra dette. Prosjektet har vært et samarbeid mellom ulike forskningsmiljøer og har vært sammensatt av fiskeribiologer, marinbiologer og ernæringsbiologer. Genetikere har også vært tilknyttet prosjektet. Om det vil bli satt igang storstilte utsettingsprogram langs vestlandskysten med tanke på kommersiell utnyttelse er ennå uklart.

Forsker Odd Smedstad ved Senter for marine ressurser ved Havforskningsinstituttet har vært faglig ansvarlig for Masfjordprosjektet.

Nyttig verktøy for

«opprydding» i fiskerinæringa

— Etter den dramatiske fiskestoppen 18. april 1989 tok vi i Fiskeriforskning et initiativ for å få en mer ryddig og effektiv behandling av fangstdata i norsk fiskerinæring. Dette har resultert i en Norsk Standard for registrering og overføring av elektroniske fangstdata et verktøy som er et helt nødvendig i arbeidet med å få bedre kontroll med uttaket av fiskeressursen i norske havområder.

Det er prosjektleder Svein Bertheussen som sier dette. Med standardiserte databegreper og koder, vil det i framtida være nok med en eneste dataregistrering av fangsten, i det øyeblikket den leveres ved kai. Deretter formidles opplysningene elektronisk til salgslag og fiskerimyndigheter, uten de tidsforsinkelsene som gjelder i dag.

— Med dagens systemer tar det 3-4 uker før myndighetene har oversikt over hvor mye fisk som er levert av hvert fiskeflag. Ved overgang til elektronisk registrering vil denne tiden reduseres til et par dager. Dermed får fiskerimyndighetene adskillig større mulighet til å regulere og kontrollere ressursuttaket, sier han.

Bedre kontroll

Han legger til at systemet også vil muliggjøre en betydelig oppgradering av norsk fiskeristatistikk, både med hensyn til aktualitet og kvalitet. Og ikke minst vil man få et mye bedre og mer ensartet kontrollsystem den dagen hele fiskerinæringa kjører på samme datasystem. Det betyr en mulighet til å rydde vekk uregelmessigheter av den typen som i økende grad har ført til problemer for norsk fiskerinæring de siste årene.

— Men dette forutsetter at fiskesalgslagene, fiskerimyndighetene og næringa følger opp den standarden som nå foreligger. Vår prognose er at tre fjerdedeler av fiskeomsetningen vil være elektronisk registrert innen utgangen av neste år, mens det aller meste av næringa vil følge etter om ca. 3 år. Mest effektivt vil gjennomføringen bli dersom den blir tatt inn som forskrift, sier Bertheussen.

Vet mer om bruktbiler enn om fartøyer i millionklassen

— Etter den viktigste eksportnæring. En neste byggestein er at standardiseringen tas i bruk i fangstidagbøker. I det videre byggevirket mener han det er helt nødvendig med tilsvarende systemer for enhetlig registrering av fiskere og av fiskerfartøyer.

— Det er tankevekkende at vi i dag har langt bedre kontroll med skiftende eierforhold til en bruktbil, enn vi har med et fiskerfartøy til en verdi av mer enn 100 millioner kroner, eller over en fiskeomsetning i millioner kroner, sier Bertheussen.

500 tallkoder

Standarden som nå foreligger har fått navnet NS 9400 og framstår som et oversiktlig hefte på 23 sider. Det har framkommet i et samarbeid mellom Norges Standardiseringsforbund, samtlige fiskesalgslag, Fiskeridirektoratet, Fiskerinærings Landsforening (FNL) og Fiskeriforskning. Hvert fangstområde anvendes, hver redskapsstype, hvert fangstområde osv., har fått sin tallkode og sin presise benevnelse. Til sammen er det utarbeidet ca. 500 tallkoder, som framover vil gi dataleverandører en grei oppskrift når det skal leveres dataprogrammer og systemer til bedrifter og organisasjoner i fiskerinæringa. Heftet kan fås ved henvendelse til Norges Standardiseringsforbund.

Tiltak for å bedre omsetningen av sei og hyse

Fiskeridepartementet har avsatt 11,2 mill. kroner fra Konjunkturreguleringstondet for torskefiskeene til rente- og lagerstøtte for produksjon av sei og hyse. 7,35 mill. kroner avsettes til rente- og lagerstøtte for produksjon av sei, uansett anvendelse av denne. Støtten gis i form av et tilskudd på inntil 21 øre pr. kg for inntil 35 000 tonn usløyd, norstfangst sei omsatt gjennom salgslagene. 3,85 mill. kroner avsettes til rente- og lagerstøtte for produksjon av hyse. Støtten gis i form av et tilskudd på inntil 35 øre pr. kg for inntil 11 000 tonn norstfangst sløyd/hodekappøst hyse, omsatt gjennom salgslagene.

Salgslagene skal administrere ordningen som gjelder fra 10. juni i år og inntil videre, men ikke utover 1. oktober i år.

«Sarsen» – Devolds «sildegjeter»

av
Sigmund Myklevoll og Per Solemdal

Fremdeles er det mange folk langs kysten som husker Finn Devold og «Sarsen», som år etter år fulgte storsilda på sin veg til gytefeltene på Vestlandskysten. Det ble gitt opplysninger i god tid om når og hvor innsiget ville komme. Dette var av stor praktisk betydning for fiskerne. Devold og «Sarsen» opparbeidet seg på denne måten stor tillit. «Sarsen» var ny i 1950, etter en lang periode uten havgående fartøy, og sildeundersøkelsene demonstrerte hvilket enestående verktøy havforskningen hadde fått. Den Atlantoskandiske sildestammen har vært gjennom en periode med svært liten bestand. Nå er den i kraftig vekst, men har ennå ikke fullt ut tatt opp sine gamle vandringsvaner. Mens vi venter på hva silda bestemmer seg for å gjøre, kan det være tid for et lite tilbakeblikk.

Når Finn Devolds navn er så knyttet til «Sarsen» skyldes det deres store innsats for kystbefolkningen i den rike sildeperioden i 50-årene. For å klare dette trengte de et hjelpemiddel som var utviklet av engelskmennene under andre verdenskrig for å lokalisere tyske ubåter.

Instrumentet ble kalt ASDIC som står for «Anti Submarine Detection Investigation Committee». Som med ekkoloddet ble det nordmenn som modifiserte dette vannrettsøkende ekkoloddet til å lokalisere fiskestimer.

En av Hjorts gullgutter, Einar Lea, tok opp ideen i 1947, og i 1949 ble den første Sildeasdic levert. Instrumentet ble omdøpt til SONAR «Sound navigation and ranging» som høres litt fredeligere ut.

En viktig oppdagelse

I 1950 ble det født en overhengig stor årsklasse av sild. «Sarsen» stakk tilhavs i juli og gjorde en viktig oppdagelse ved hjelp av sonaren: store mengder av årets yngel (mussa) ble observert opptil 200 kvartmil fra land. Den vanlige oppfatningen var at all mussa sto nær kysten. Drivgarna tar ikke den lille fisken, men sonaren så den!

Allerede før jul samme år la «Sarsen» med Devold og sonaren ut på neste pionerferd. Denne gangen var det historiens første forsøk på å følge sildestimene i Norskehavet på veg mot gytefeltene på Vestlandskysten. Og de klarte det med glans!

Silda var under oppsikt

Et par av de mest nysgjerrige snurperne kom «Sarsen» i møte og ble raskt overbevist om at silda var under oppsikt. Snart var en stor flåte på plass, og Devold måtte be dem holde seg bak for ikke å forstyrre arbeidet. Denne «paraden» så unektelig ganske underlig ut. Da en av skipprene lurte på hva som

«G.O. SARS»

Verft:	A/S Pusnes Mekaniske Verksted, Arendal A/S Moss Værft & Dokk
Byggeår:	1945/1950
Lengde (loa):	51.985 m
Bredde:	8.690 m
Dybde:	5.185 m
Bruttotonnasje:	594.69 tonn
Hovedmotor:	2 stk. Crossley HRL6, 600 bhk

foregikk, svarte skipperen på sunnmørssnurperen «Reform»: «Jau, det skal vi fortelje de, at no går vi i 17.-maitog og «Sarsen» går fyrst å spela».

Da silden tok land ved Runde 21. januar 1951 hadde «Sarsen» vist sine gode egenskaper og sjødyktighet. Sonaren sin fabelaktige evner til å «gjete» sild og Devold og Havforskningsinstituttet hadde oppnådd stor tillit i kystbefolkningen. Det var en ordentlig brakstart for instituttets første havgående forskningsfartøy siden «Michael Sars».

I begynnelsen av 60-årene ble ekkointegratoren utviklet ved Havforskningsinstituttet. Med dette instrumentet ble det mulig å «samle» opp lydrefleksjonen fra mange fisk og regne ut mengden.

Prototypen ble prøvd i «Sarsen» og ble senere det viktigste utstyret for bestandsundersøkelser ved Havforskningsinstituttet.

Instituttets arbeidshest

Selv om «Sarsen» er knyttet til sildeundersøkelsene i folks bevissthet var hun også instituttets arbeidshest på andre felt. Fiskeripolitikken i etterkrigstiden tok sikte på å bygge opp en variert flåte, også et havfiske. Særlig ble forskningsaktiviteten i Barentshavet intensivert i denne perioden. Dette er et område som setter store krav til både folk og fartøy, spesielt vinterstid. Men i 1958 fikk «Sarsen» assistanse av den tredje «Johan Hjort».

Finn Devold var sønn av prost Harald Ophus Devold og Alida Elise Marie Lampe. Han var født i Bergen, men vokste opp i Tromsø. Han studerte bl.a.

ved Sorbonne-universitetet, og hadde mange forskjellige jobber før han ble ansatt ved Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt i 1935.

Han var assistent ved Geofysisk institutt i Tromsø og hos Fridtjof Nansen i 1922–23. Devold fikk tidlig smaken på det spennende livet i Arktis. Han bestyrte de meteorologiske stasjonene på Kvadehuken på Svalbard og på Jan Mayen. Etter anmodning fra den norske regjering ledet han okkupasjonen av et område på sørøst-Grønland som ble kalt Eirik Raudes Land i 1931. Denne saken tapte Norge ved den internasjonale domstolen i Haag.

Diskuteres den dag i dag

Finn Devold ble fiskeribiolog, og tok hovedfag med et fint arbeid over rødspettas (gullflyndras) biologi. Mest kjent er han for studiet av vandringsmønsteret hos Atlantoskandisk sild. Han fremsatte også en forklaring på de langsiktige vekslingene i sildas forekomst på norskekysten. Den diskuteres den dag i dag.

I sin nekrolog over Finn Devold nevner Helge Ingstad også dennes betydelige innsats i kampen mot norsk medlemskap i Fellesmarkedet. Han så klart hvilken fare det innebar for våre fiskerier, og at medlemskap ville føre til at vår lille nasjon ville bli en brikke i et internasjonalt spill, skriver Ingstad.

Ingstad påpeker at «Finn Devold var en av de fineste og djerveste menn jeg har kjent. Nå er han borte – et ruvende tre er falt i skogen».

EF-landene strever med å redusere fiskeflåten

Tekst og foto: Ingebjørg Jensen

Da EF la sin femårs-plan 1987-92 for reduksjon av den samlede fiskeflåten, var det ingen som regnet med at det skulle bli så vanskelig: Utgangspunktet var en flåte på 1.991.097 tonn, på fem år skulle 166.599 tonn bort. Midtveis i løpet var reduksjonen bare 15.000 tonn. Da planperioden utløp, var den samlede reduksjonen bare 65.000 tonn. Men før utgangen av 1996 må de enkelte land ta et krafttak: Da vil EF ha vekk over 250.000 tonn av fiskeflåten!

Midtveis i planperioden hadde portugisere og tyskere vært lydige og flinke, og redusert mer enn det som ble forlangt. Britene derimot bygget for harde livet, og økte flåtekapasiteten sin fra 163.000 til 180.000 tonn. Irland var den «slømmeste gutten i klassen», og økte med over 40 prosent, stort sett gjennom innkjøp av billige bruktbåter fra Frankrike og Norge. Italienerne hadde heller ikke brydd seg om EF-direktivet, og lot flåten vokse, noe EF kunne fastslå selv uten harde tall på bordet i 1990. I 1992 var totalresultatet imidlertid adskillig bedre: Alle unntatt tre medlemsland hadde klart å redusere flåten sin til under målsettingen for 1992. Det var Hellas, og igjen Storbritannia og Irland som ødela de fine tallene.

Storbritannia verst

Hellas ligger nå 12.000 tonn over målsettingen, og Storbritannia 21.400 tonn over. Irland ligger vel 4000 tonn fra målet for 1992. Italia har derimot skjerpet seg kraftig, og klart å redusere seg under målsettingen med 1.700 tonn. «Flinkest i klassen» i tonn er Spania, som har redusert flåten med 28.000 tonn mer enn EF-normen krevde, men så har da Spania også EFs største fiskeflåte. Best i forhold til størrelsen er Portugal, som har fått bort 23.000 tonn mer enn forventet. Holland er holdt utenfor, fordi flåtens størrelse ikke vil være beregnet i tonn før i juli 1994. Men i følge en oversikt over lastekapasiteten(???) (kW) har de økt med nesten 30 prosent.

Dette var resultatene i 1992, sammenlignet med målsettingen og de nye målene for 1996 (i tonn):

	1991	1992	1996
Spania	673.300	645.000	618.800
Italia	269.200	267.500	260.200
Portugal (med Azores og Madeira)	211.400	188.000	193.400
Frankrike	201.600	196.000	180.400
Storbritannia	193.000	214.700	173.700
Hellas	130.000	142.000	123.000
Danmark	119.000	115.000	108.400
Tyskland	85.300	78.300	74.800
Irland	48.700	52.900	51.600
Belgia	27.000	27.000	18.000

Tilpasset fiskeressursene

– EF ønsker å få ned overkapasiteten i flåten, for å få en bedre tilpasning til fiskeressursene. Dette er politikernes oppgave, og fiskerne er selvfølgelig ikke begeistret. Det er likevel bedre enn å innføre mindre kvoter for alle fiskere, sier fiskeriattasche Wallace Harland ved EF-kommisjonens Oslo-delegasjon.

– *Er det ikke urealistisk å sette 250.000 tonns reduksjon som mål for 1996, når ikke en gang halvparten av det gamle målet er nådd?* – Vi må alltid sette opp et ideal, selv om det blir vanskelig å gjennomføre.

– *Det ser ut som særlig Storbritannia har problemer med å oppfylle målene. Hva er grunnen til det?*

– På samme måten som fiskerne i Nord-Norge er en pressgruppe i Norge, er fiskerne i Nord-Skottland en pressgruppe i Storbritannia, fordi de er særlig avhengig av fisket.

– *Spania har redusert mest, men har også den største flåten. har ikke den spanske flåten vært et stort problem for EF siden landet ble medlem i 1985?*

– Problemet med den spanske flåten er helt klart overkapasitet. Spania prøver å få tilgang til fiskefeltene i Nordsjøen, de andre medlemslandene sier nei til det. De andre vil holde på EFs prinsipp om «relativ stabilitet», det vil si at du kan bare fiske der du har fisket før. Det betyr at spanjolene ikke får flere rettigheter i Nordsjøen. Dette prinsippet vil også bli opprettholdt dersom Norge blir medlem: Spanske båter får ikke fiske langs Norskekysten.

Verst: Dårlige priser og manglende fiskeplasser

Tekst og foto: Ingebjørg Jensen

- Vi klamrer oss fast så godt vi kan! Situasjonen er den samme for hele EF-flåten, bortsett fra for hollenderne. Hovedårsaken er at prisene fiskerne får betalt har falt kraftig, for oss i EF er billig import av norsk fisk, som gjerne egentlig er russisk, også et stort problem. For svært mange er det blitt veldig vanskelig å fortsette med fiske. Det er Frank Doyle, lederen for Irish Fisherman's Organization (IFO), som sier dette til FISKETS GANG.

Også for den spanske fiskeflåten, den største i EF, er framtiden nå usikker, og båter går til opphogging. Men det skjer ikke på grunn av EFs krav, men fordi spanske båter nå blir utestengt av nye 200 milsoner der de tradisjonelt har fisket, som ved kysten av Namibia og rundt Falklands-øyene, sier Juan Antonio Tovia, leder for fiskebåteierernes organisasjon i den spanske fiskeri-regionen Galicia.

- Hovedproblemet er at prisene fiskerne får betalt har falt kraftig, sier Frank Doyle, lederen for Irish Fisherman's Organization. (Foto: Ingebjørg Jensen)

Fritatt for EF-krav

IFO-formann Frank Doyle er glad for at Irland i desember fikk til en spesialavtale med EF, som betyr at den irske flåten blir fritatt for EF-kravet til reduksjon av tonnasje. Nå får irerne lov å fortsette med omtrent den samme tonnasje, ihvertfall fram til neste mål, som er 1996.

I 1986 sto den irske fiskeindustrien for vel 1 prosent av brutto nasjonalproduktet, mindre enn i Danmark og i de nye EF-landene Spania og Portugal, med mer enn i resten EF-landene. Fra 1980 til 1986 økte produksjonen med 56 prosent, og verdien av fangsten økte med 90 prosent i samme tidsrom. Over 10.000 mennesker er sysselsatt direkte i fiskerier. Men Irland har siden 1982 bare hatt lov å fiske 4,4 prosent av EFs TAC for de sju nøkkelartene *saithe*, torsk, hvitting, rødfisk, makrell, hyse, og rødspette, selv om 22 prosent av EFs fiskefarvann ligger rundt Irland.

Målet for 1992 var å få den irske flåtekapasiteten ned på vel 53.000 tonn. For 1996 er målet satt til 51.600 tonn.

- Det er bra at vi får fortsette på dagens nivå, slår Doyle fast, men konstaterer at det ikke løser irske fiskeres egentlige problem: Lave kvoter. Mens de ikke fullt ut har utnyttet rekekvotene, etterlyser de lov til å fiske mer hvitfisk.

- Føler dere at irerne blir urettferdig behandlet av EF?

- Ja, systemet bygger på at de som fra før har mye, skal få mer, uten hensyn til sosiale forhold og utjevning i forhold til tilbakeliggende områder, sier Doyle, som synes det virker som om EF tar mer hensyn til ikke-medlemslandet Norge, enn til sine egne, fordi de vil ha Norge som medlemsland.

- Når det gjelder fisk, har Norge alle fordelene, men ingen ulemper, hevder han.

Pengeproblemer

Da FISKETS GANG besøkte Dublins fiskehavn Hoath for to år siden, var det gamle, utrangerte båter som preget havnen. Nå er tilstanden enda verre, sier Doyle:

- Vi har nesten ikke hatt investeringer til modernisering og fornying. Det er vanskelig for fiskebåteierne å skaffe penger, og tjene inn nok til å betale på lånene med så dårlige priser.

FG

NR. 3/4
1993

Irske fiskere har økt tonnasjen først og fremst ved å kjøpe utrangerte fiskebåter fra utlandet, som franske «Celine Patrice» i den store fiskehavnen Hoath ved Irskesjøen. (Foto: Ingebjørg Jensen).

Doyle peker på prisfallet først og fremst gjelder fiskerne, enten det er i Norge eller i EF-land. Forbrukerne betaler like mye nå som før:

– Mellomleddene hevder at det er farlig å senke prisene, for da vil forbrukerne bli vant til å betale mindre for fisken. Men prissvingningene burde bli fordelt på alle ledd, ikke bare belastes fiskerne, sier den irske fiskerlangformannen.

For EF er det viktig at giganten blant fiskerinasjonene, Spania, klarer å redusere flåten. 28.000 tonn lettere er den spanske fiskeflåten blitt siden 1990, først og fremst fordi spanjolene har mistet fiskefarvann utenfor EF.

– Vi måtte ut, og EF kan ikke tilby noe alternativ. Eierne må velge mellom opphogging, eller å selge båtene til andre land, sier Juan Antonio Tovia, som i desember i fjor gikk av som leder for fiskebåtrederes forening i Spania. Nå er han talerør for fiskebåtrederne i Spanias viktigste fiskeriregion, Galicia, der størstedelen av den spanske havfiskeflåten hører til.

Yteevne, ikke tonnasje

Tovia synes flåtereduksjon er riktig når ressursgrunnlaget er svakt, men EF burde være mer opptatt av

Fiskerne har ikke råd til nyinvesteringer, når prisene er lave og kvotene mangelfulle. Nå frykter det irske fiskerlaget for mange av de 10.000 arbeidsplassene i fiskeriene. (Foto: Ingebjørg Jensen)

– 200 miles-soner ved Namibia og Falklandsøyene, har tvunget mange spanske båter ut av næringen, sier Juan Antonio Tovia, leder for fiskebåteierforeningen i Galicia.

(Foto:Ingebjørg Jensen)

å måle hvor mange båter som faktisk fisker, enn å beregne tonnasje, mener han:

– Nå teller de med båter som har ligget ved kai i fire-fem år! Mer enn å redusere antall, må man redusere yteevnen!, mener Tovia, som er opptatt av å se framtiden til fiskerisektoren i et helhetsperspektiv. Han mener at bare en del av spanjolenes problemer er knyttet til EF-farvann og EF-direktiver:

– Før vi ble medlem, hadde vi også fiskerettigheter i EF-farvann. Nå har bare 300 båter lov å fiske, men bare 150 båter kan fiske samtidig. Vel 340 båter er inne i EF-fiske, mot 415 før.

– På slutten av 80-tallet kjøpte mange spanske redere seg inn i båter i andre EF-land, særlig i Storbritannia, for å få tilgang til fiskefeltene der. Er det slik fremdeles?

– Nei, det svarer seg ikke lenger, fordi det nå også er store begrensninger på fiskekvoter og flåte i andre land. Særlig i Storbritannia strever de med å følge opp reduksjonskravene fra EF.

Pengene kommer seint

– Støtte til ombygging og modernisering av båter, har vært et viktig EF-virkemiddel for å få ned tonnasjen i fiskeflåten: Større og gamle båter skal byttes ut med mindre og moderne. Men den lange saksbehandlingstiden legger ekstra byrder til bøkene for fiskebåteierne, mener Tovia:

– Så snart søknaden er innvilget, tar folk tar opp banklån for å kunne sette i gang byggingen. Men før

28.000 tonn mindre er den spanske fiskeflåten blitt siden 1987. Men så er den også EFs største flåte, på 645.000 tonn tilsammen.

(Foto:Ingebjørg Jensen)

FG

NR. 3/4
1993

Lysing, breiflabb og sypike omsettes på fiskebørsen i Lastres, Nord-Spania. Mer typiske Nordsjø-arter er ikke like populære blant de spanske forbrukerne. (Foto: Ingebjørg Jensen)

pengene kommer, spiser bankrentene opp mye av det støtten utgjør. Selv fikk jeg innvilget EF-støtte i 1991 til et spansk-argentina båtprosjekt, men fikk først EF-pengene i januar 1993. 37 spanske prosjekt fikk innvilget søknadene samtidig med meg, men bare tre av oss har fått pengene utbetalt! Resten får dem sikkert ikke før i 1994. Når det dreier seg om investeringer på 400 eller 500 millioner pesetas (25- 32 millioner kroner), eller som i mitt tilfelle, 380 millioner pesetas, blir det hardt å betjene banklånene i mellomtiden.

– Er tilgang til Nordsjøen et alternativ for den spanske flåten?

– I utgangspunktet har ikke den spanske flåten interesse av å fiske i Nordsjøen, men vi har jo avtaler med Norge på samme måte som andre EF-nasjoner. For oss er det et problem at vi fisker så langt fra egne havner, og at artene ikke er ideelle på det spanske markedet.

På et fiskeriseminar i Vigo i Galicia i 1991, kalte Tovia EFs fiskeripolitikk «helt mislykket». Han mener det samme gjelder den norske ressurspolitikken:

– Det er i Nordsjøen bestandene har minnet mest. Derfor er det ikke riktig som det hevdes at det er den spanske flåten er den mest rovgriske i EF!

EF-flåten er for stor i forhold til ressursene. Nå er måletsettingen å redusere flåten med 250.000 tonn innen 1996, nesten fire ganger så mye som Ef-landene klarte mellom 1987 og 1992. (Foto: Ingebjørg Jensen)

Ny database for markedsarbeid

Av Per O. Hernes

Hvordan reagerer markedet på at prisen går opp på et fiskeprodukt? Går de over til konkurrerende produkter som er billigere? Hva om din personlige inntekt øker, kjøper du mer fisk? Og hvordan kan vanen spille en rolle? Dette er noen av spørsmålene professor Trond Bjørndal og førsteamanuensis Kjell G. Salvanes ved Senter for fiskerøkonomi under Norges Handelshøgskole i Bergen har arbeidet med siden 1989. «Kometriske analyser av etterspørsel av fisk» heter dette på fagspråket.

Formålet med prosjektet er todelt. For det første å lage økonomiske analyser av etterspørselen etter laks på viktige markeder, og for det andre lage en modell for utviklingen av laksemarkedet. Prosjektet går over to år, og skal avsluttes ved utgangen av 1993. Nå er ikke dette første gang Norges Handelshøgskole og Fiskerøkonomisk institutt arbeider med å sette opp modeller for laksemarkedet. Handelshøgskolen har i flere år gjort et omfattende arbeid innen dette feltet. Det gjelder ikke minst markedsanalyser på Frankrike.

Studere endringer

I dette arbeidet studerte forskerne pris- og kvantumsvariasjonene på fiskemarkedet Rungis utenfor Paris i perioden januar 1980 til juni 1990. Tallmaterialet ble så satt inn i en økonometrisk analyse etter etterspørselen på laks. Et viktig resultat fra analysen er strukturelle endringer i markedsforholdene i denne perioden, og en kvantifisering av den påvirkning markedsstiltak har hatt på etterspørselen. Dette innebærer at deltallstledet endret karakter ved at langtfere begynte å handle på det man kaller hypermarked. Samtidig økte også omfanget av markedsføringstiltakene. Tidligere hadde innkjøperne brukt de mindre fiskehandlerne, men i løpet av 80-tallet endret altså dette karakter. Dette var også Bjørndals og Salvanes sin hypotese da de satte igang arbeidet med å undersøke dette.

Videre har forskerne ved Fiskerøkonomisk institutt gjort en markedsanalyse i Italia og Spania. Her ble månedlige data for norsk eksport til disse markedene satt sammen med valutakurser, informasjon om substitutt og inntektsutvikling til en modell for økonomiske analyser av etterspørselen.

– Når det gjelder USA har man samlet inn et omfattende datasett. I USA utgjør innlandsproduksjo-

nen av laks en viktig del av det totale tilbudet av laks. Men det er vanskelig å få gode data over tilbud av ulike laksesalg og tilhørende prisobservasjoner på innenlandsmarkedet. Dette har gjort dataarbeidet mye mer komplisert og omfattende sammenlignet med arbeidet vi har gjort i de andre markedene. Jeg regner med at arbeidet med å estimere dette vil starte i løpet av høsten, sier professor Bjørndal og førsteamanuensis Salvanes.

Ny database

For tiden arbeider forskerne med å opprette en database for alle viktige markeder. Databasen inneholder blant annet månedsobservasjoner på pris og kvantum for fersk laks, frossen laks og andre produktformer for norsk eksport og tilbudet av laks fra andre oppdrettsnasjoner. I tillegg samler forskerne inn data om innteks- og prisutvikling i de viktigste markedene. Databasen kommer naturligvis til å spille en stor rolle i det videre arbeidet med prosjektet.

– Basen kommer til å inneholde etterspørselsanalyser for USA, Japan, Sverige, Tyskland og Danmark. For hvert marked samler vi inn data over omsatt kvantum, egenpris, pris på substituttprodukter, inntektsutvikling og eventuelt andre relevante variabler som for eksempel forskjellige markedsstiltak kan ha å si. Dessuten vil alternative etterspørselsfunksjoner bli etablert utifra markedsforholdene i de ulike landene. Dette kan komme til uttrykk gjennom konkurransesituasjonen, og substituttproduktets innvirkning i de forskjellige markedene. Viktige resultater fra de økonomiske analysene vil blant annet være egenpriselastisiteten, substitusjonselastisiteten og inntektselastisiteten. Inkluderer man vanen, vil denne variabelen uttrykke hvor stor innvirkning konsumet i en periode har å si for konsumet i neste periode, sier Bjørndal og Salvanes.

Når det gjelder variabelen markedsstiltak kan den gi et bilde av de endringene man kan få i etterspørselen som en følge av økt innsats på markedsføringssiden. Denne informasjonen kan også komme til nytte når det gjelder økonomiske analyser i gjennomføringen av nye markedsstiltak med sikte på å stimulere etterspørselen.

Det totale tilbud

Forskerne kommer også til å se på tilbudet av vill laks og oppdrettslaks fra andre produsentland for å analysere hvilken innvirkning dette har i markedet.

NYBYGG, KJØP OG SALG

FG

NR. 3/4
1993

NYBYGG

Ingen nybygde fiskefartøyer for norsk regning på 13 m l.l. og over i denne perioden.

SOLGT TIL UTLANDET

Desember 1992:

R-812-K «VEA» 42,85 m, 372 brt, stål, LNXO, 850 bhk Mak motor fra 1967. Bygd 1984 ved N.V Scheepsbouwwerf De Dageraad, Woubrugge, Nederland (460) som «**HUIBERDINA GIJSBERTHA**» for N. Parlevliet jr., Katwikk a/Zee Nederland. Solgt 1963 til til N.V. Verre Visserij Maats. (J.J.v.d. Toorn), Scheveningen og omdøpt «**STER**». Solgt 1968 til Tørres Veia P/R, Vedavågen/Kopervik og omdøpt 1969 til «**VEA**». Overtatt 1976 av Anders Veia P/R, Vedavågen/Kopervik. Shelterdeck påbygd 1978 i Skudenes-havn. Overtatt 12.1991 av P/R Veia ANS, Vedavågen/Kopervik. Overtatt 10.1992 av Veia A/S (Didrik Veia), Vedavågen/Kopervik. Solgt 12.1992 til Namibia.

SOLGT INNENLANDS

November 1992:

F-111-H «LEIRVIK» 33,53 m, 170,62 brt, stål, JWMMR, 690 bhk Callesen motor fra 1988. Bygd 5.1957 ved Bolsønes Verft, Molde (164) som T-9-LK «**TROMSLAN**» for Frithjof Jørgensen P/R, Finnsnes/Troms. Ombygd 1985. Solgt 11.1985 til Reidar Nilsen, Hasvik/Tromsø og omdøpt «**HASVIKVÆ**

«Vea».

Foto: TBM.

RING» og reg. F-110-HV. Solgt 2.1989 til J. Pedersens Fiskebåtrederi A/S, Hammerfest og omdøpt «**LEIRVIK**». Solgt 11.1992 til Leirvik A/S (Hans Johansen), Øksfjord/Hammerfest og reg. F.110-L.

T-82-BG «ALF-ARNE» 23,35 m, 79,56 brt, tre, LCPA 380 bhk Caterpillar motor. Bygd 1969 ved Sletta Båtbyggeri, Mjosundet (27) som **M-41-HØ «DOGER»** for Knut Nerland P/R, Kvalsvikøy/Ålesund. Solgt 1973 til Jens Hansen, Husøy i Senja/Tromsø og omdøpt «**ALF-ARNE**» og reg. T-387-LK. Shelterdeck 1980. Solgt 1982 til Svein Tobiassen, Senjahopen/Tromsø. Solgt 11.1992 til Alf-Arne A/S, Husøy i Senja/Tromsø og reg. T-387-LK.

«Willassen Senior».

Foto: TBM.

N-41-V «WILLASSEN SENIOR» 33,90 m, 213,44 brt, stål, LEME, 660 bhk Blackstone motor. Bygd 1967 ved VEB Elbewerft, Boizenburg (444) som «**GIDEO**» for Gideon H/F, Vestmannaeyjar, Island. Solgt 1970 til Alftafell H/F, Stødvarfirdi og omdøpt «**ALFTAFELL**». Solgt 1976 til P/R Hans Willassen, Digermulen/Svolvær og omdøpt **WILLASSEN SENIOR**. Overtatt 1983 av Hans E. Willassen, Digermulen/Svolvær. Forkortet med 84 cm. 1991. Overført 11.1992 til Willassen Senior A/S, Digermulen/Svolvær.

N-633-V «CHARLEY» 19,11 m, 39,58 brt, tre, LLDL, Bygd 1944 i Risør som «**GÅSUNGEN**» for Ludvig Lorentzen, Lysaker/Oslo. Solgt 1946 til Karl Karlsen, Vedavågen. Solgt 8. 1948 til Ernst & Kolbjørn Dahl P/R, Svolvær og reg. N-123-S. Overtatt 11. 1949 av Ernst, Kolbjørn og Oddmund Dahl P/R, Svolvær. Overtatt 12.1963 av Oddmund Dahl alene. Solgt 5.1988 til Frank Dahl, Svolvær. Solgt 11.1992 til P/R Nils-Henrik Hansen (Nils-Henrik Hansen), Laupstad/Svolvær.

(M-62-A) «LONGA III» 52,00 m, 499/1597 brt, stål, JXTS, 3297 bhk Bergen Diesel motor Bygd 12.1987 ved Sterkoder Mek. Verksted A/S, Kristiansund (115) for A/S Longvatrål (Helge Longva), Ålesund. Overtatt 7. 1930 av K/S Seahunter (A/S Longvatrål), Ålesund og utgikk av konsesjonspliktig fiske. Overtatt 11.1992 av A/S Longva Trading, Ålesund.

M-5-AV «SANDØYODD»

17,72 m, 96 brt, stål, JXOY 408 bhk Caterpillar motor. Bygd 6.1987 ved Sletta Båtbyggeri, Mjosundet (67) for P/R Sandøyodd (Jørn Sandøy), Langøyne-set/Kristiansund. Solgt 11.1992 til Eidem og Hatlebakk A/S, Elnesvågen/Kristiansund og omdøpt «MAY-INGER» og reg. M-50-F.

M-55-G «SÆTRING» 35,70 m, 173/295 brt, stål, LEZS, 660 bhk B&W Alpha motor. Bygd 6. 1977 ved Fiskerstrand Verft A/S, Fiskarstrand strand (31) for Karl Sæther P/R, Valderøy/Ålesund. Overtatt 1991 av P/R Sætring AS (Karl S. Sæther), Valderøy/Ålesund. Solgt 11.1992 til Vanylven Fiskeriselskap K/S (Kjell Ivar Mikkelsen), Fiskåbygd/Ålesund og omdøpt «VESTLINER» og reg. M-55-VN.

M-99-HØ «JAN MAYEN» 63,80 m, 2228/2052 brt, stål, LAHV, 4080 bhk Wartsila Vasa motor Bygd 8.1988 ved Danyard A/S, Fredrikshavn (691) for K/S Jan Mayen & Co. (Åge Remøy), Fosnavåg/Ålesund. Solgt 11.1992 til Jan Mayen A/S, Fosnavåg/Ålesund og ombygd til fiskeriforskningskip på langtidskontrakt til Universitetet i Tromsø.

R-13-ES «MIA» 13,90 m, 24,42 brt, tre, LM3501, 135 bhk Wichmann motor. Bygd 1965 i Risør som R-79-HA for Johan Omland, Brusand/Stavanger.

«Sidni». Foto: Tom Bjørge Jensen.

Overtatt 189? av Olav Omland, Brusand. Solgt 2.1988 til Lars Leidland P/R, Egersund/Stavanger. Overtatt 1989 av Lars Leidland alene. Solgt 11.1992 til Roy Nilsen, Ggeving/Stavanger og reg. AA-9-T.

Ø-61-H «SINDI» 19,93 m, 49,26 brt, tre, LCXY, 365 bhk GM motor fra 1977. Bygd 1953 ved Lista Tre-skipbyggeri, Borhaug som «LOHNSTRAND» for Oskar Olsen, Lohnstrand/Mandal. Solgt 6.1976 til Alf Ramsland og Roald Støle P/R, Spangereid/Mandal og omdøpt «BRODD SENIOR» og reg. VA-100-LS. SOLGT 7.1979 til Odd Karlsen, Vesterøy/Fredrikstad og omdøpt 12.1980 til «SINDI». Solgt 11.1992 til Sidni ANS P/R (Bjørn Erik Løtz Karlsen), Vesterøy/Fredrikstad.

Desember 1992:

F-28-B «VESTVÆR» 18,47 m, 45 brt, tre, LFIT, 370bhkGM motor fra 1978. Bygd 1966 ved Rana Båtbyggeri A/S, Hemnesberget for Alf Arnesen, Henningsvær/Svolvær som N-2-V. Solgt 1972 til Per Marthinsen, Senjahopen/Svolvær og reg. T-85-BG. Solgt 1976 til Erling Andersen, Bø/Svolvær og reg. N-27-BØ. Solgt 6.1981 til Erling Skaatun, Andenes/Svolvær og reg. N-21-A. Eier flyttet 9.1986 til Berge-våg og båten omreg. til F-28-B. Kondemnert som fiskefartøy 1991. Solgt 12.1992 til Berlevågs Museums- og Historielag (Odd Lunde Skancke), Berlevåg/Svolvær for bevaring.

F-82-B «NYBRUSE» 19,96 m, 49,11 brt, tre, LGHG, 320 bhk Kelvin motor fra 1982. Bygd 1955 i Halså på Nordmøre som ST-4-SD for Herluf og Anders Seehus P/R, Hestvika/Trondheim. Solgt 6.1969 til Jakob Karlsen P/R, Ekkilsøy/Kristiansund, reg. M-99-AV. Overtatt 4.1984 av P/R Nybruse (Leif Karlsen), Ekkilsøy/Kristiansund. Overtatt 12.1986 av P/R Nybruse (Viggo Rolandsen), Berlevåg/Kristiansund. Overtatt 12.1991 av Nybruse A/S (Jakob Karlsen, Ekkilsøy), Berlevåg/Kristiansund. Drev på land og havarete under orkan 1.1.1992. Solgt 12.1992 til P/R Fiskholmen DA (Nils Kupaen), Deknepollen/Måløy og omdøpt «FISKHOLMEN» og reg. SF-25-V.

F-63-BD «BÅTSFJORD» 46,54 m, 293 brt, stål, LDXD 1500 bhk MaK motor. Bygd 11.1976 ved A/S Storvik Mek. Verksted, Kristiansund (74) for Båtsfjord Havfiskeselskap A/S, Båtsfjord/Ålesund. Sank ved kai ved A.M. Li-aaen A/S, Ålesund i 12.1991. Hevet igjen 1992. Kondemnert etter besiktigelse. Solgt 12.1992 til Kopervik slip A/S, Kopervik/Ålesund for evt. ombygging til standbyskip o.l. P.t. opplagt i Kopervik.

«Båtsfjord». Foto: Ulf John Kristiansen.

N-366-V «LOFOTVÆRING»

20,82 m, 49,72 brt, tre, LCHT, 370 bhk GM motor fra 1975, innsatt 1981. Bygd 1952 ved H. Stensen & Sønners Båtbyggeri, Hemnesberget som N-89-V for Helge Willassen, Digermulen/Svolvær. Flyttet 10.1962 til Svolvær og ble omreg. til N-32-S. Omreg. 9.1963 til N-366-V. Overtatt 11.1981 av P/R Lofotværing (Helge og Bjørnar Willassen), Svolvær. Overtatt 12.1992 av Bjørnar Johnny Willassen, Svolvær.

N-22-VV «PERLON» 16,03 m, 24,64 brt, tre, LMLH 246 bhk GM motor fra 1977. Bygd 1955 ved Flekkfjord Slip & Maskinfabrikk A/S, Flekkefjord som VA-27-O «HUGØY» for Ragnvald Reinertsen, Flekkerøy/Kristiansand. Omreg. 1.1965 til VA-27-K. Solgt 1965 til Åge Berntsen, Lillesand og reg. AA-98-L. Solgt 1979 til Johnny og Sverre Larsen P/R, Hidrasund/Flekkefjord og omdøpt «PERLON» og reg. VA-291-F. Solgt 11.1983 til Roy og Jan Willy Nilsen P/R, Gjeving/Tvedestrand og reg. AA-55-T. Kondemnert etter brann 1984. Solgt 8.1991 til P/R Roger Storeide DA, Gravdal/Tvedestrand og innført igjen som fiskefartøy. Overtatt 12.1992 av Roger Storeide alene.

M-123-G «GEIR-HANS» 39,99 m, 208 brt/374 BT, LHAH, 770 bhk B&W Alpha motor. Bygd 6.1978 ved Fiskerstrand Verft A/S, Fiskarstrand (33) som M-123-H «GEIR» for Hans P. Holmeset P/R, Grytstranda/Ålesund. Disponeringen overtatt 1980 av Per Holmeset, Vatne. Forlenget 1983. Omdøpt 2.1989 til «GEIR-HANS». Overtatt 1990 av A/S Hans P. Holmeset, Vatne/Ålesund. Solgt 2.1992 til Sæther Fisk A/S, Valderøy/Ålesund. Solgt 12-1992 til P/R Sætring ANS (Karl Oddmund Sæther), Valderøy/Ålesund og omdøpt «SÆTRING».

OMDØPT

November 1992:

T-88-L «LANGSUND» 32,22 m, 208,29 brt, stål, 540 bhk Bergen Diesel motor. Bygd 1967. Kjell Karlsen, Svensby/Tromsø, omdøpt «HAVFISK».

F-82-B «Nybruse».

Foto: Arild Engelsen.

NYBYGG KJØP OG SALG

N-96-A «BLEIKSØY»

17,16 m, 32,24 brt, tre, JXGA 310 bhk Volvo Penta motor fra 1985. Bygd 1956. Harald Roger Lund, Bleik/Sortland, omdøpt «TEISTBØEN».

Desember 1992:

M-133-G «ATLANTIC»

56,90 m, 594 brt 1630 BT, stål, JXQN, 3000 bhk Bergen Diesel motor. A/S Rosund (Helge Gjørund), Vigra/Ålesund omdøpt «BRATTEGG».

OMMÅLT

November 1992:

M-109-AV «MATS-ERIK» 22,52 m, 85 brt, tre, LIC1 520 bhk Caterpillar motor. Bygd 1979. P/R Ola og Kurt Sandøy ANS (Ola Sandøy), Langøyneset/Kristiansund, ommålt til 111 brt.

H-162-AV «VESTERVEG» 55,60 m, 632,38 brt, stål, LADL, 2650 bhk MaK motor fra 1977. Bygd 1950/75. P/R Brødrene Hufthammer DA (Nils Hufthammer), Bergen, ommålt til 852 BT.

Desember 1992:

N-146-Ø «GUNNAR KLO» 22,30 m, 147 brt, stål, LAVM, 548 bhk Caterpillar motor. Bygd 1989. P/R Gunnar Kristoffersen ANS (Gunnar Kristoffersen), Myre, ommålt til 181 BT.

SF-89-F «SKJONGHOLM» 19,83 m, 90 brt, stål, LFNV 300 bhk Wichmann motor. Bygd 1966/83. P/R Ragnar og Rune Nilsen (Ragnar Nilsen), Florø, ommålt til 99 BT.

«Sørtrål»

Foto: Thor Ole Fardal.

SF-2-S «REMO» 21,30 m, 92 brt, stål, LDWS, 421 bhk Scania motor. Bygd 1991. KS Remo (Kjell Runderheim), Flaktraket/Måløy, ommålt til 93 BT.

H-296-B «FYRHOLM» 15,30 m, 24 brt, tre, OM6602, 210 bhk Volvo Penta motor. Bygd 1978. Nils Urang-sæter P/R, Bømlo/Bergen, ommålt til 46 brt.

KONDEMNERT

November 1992:

R-2-HA «SØRTRÅL» 22,98 m, 88,16 brt, tre, LNVZ, 520 bhk Caterpillar motor fra 1983. Bygd 1964 ved Flekkefjord Slip & Maskinfabrikk, Flekkefjord som GG 476 «ORIANA» for Johan Bertil Rune Svensson P/R, Hønøen Klåva/Goteborg. Solgt 1970 til Georg K. Gerogsen, Vedavågen/Kopervik og omdøpt «SØRTRÅL» og reg. R-685-K. Solgt 1971 til Bjarne Fredriksen P/R, Vedavågen/Kopervik. Solgt 1974 til Tor Martin Mesøy P/R, Vedavågen/Kopervik. Solgt 6.1979 til P/R Knut Arne Teistklubb, Vevang/Kristiansund og reg. M-68-EE. Solgt 2.1981 til P/R Sørtrål (Alf Ola Omland), Sirevåg/Stavanger. Kondemnert og strøket av Skipsmatrikkelen 3.11. 1992.

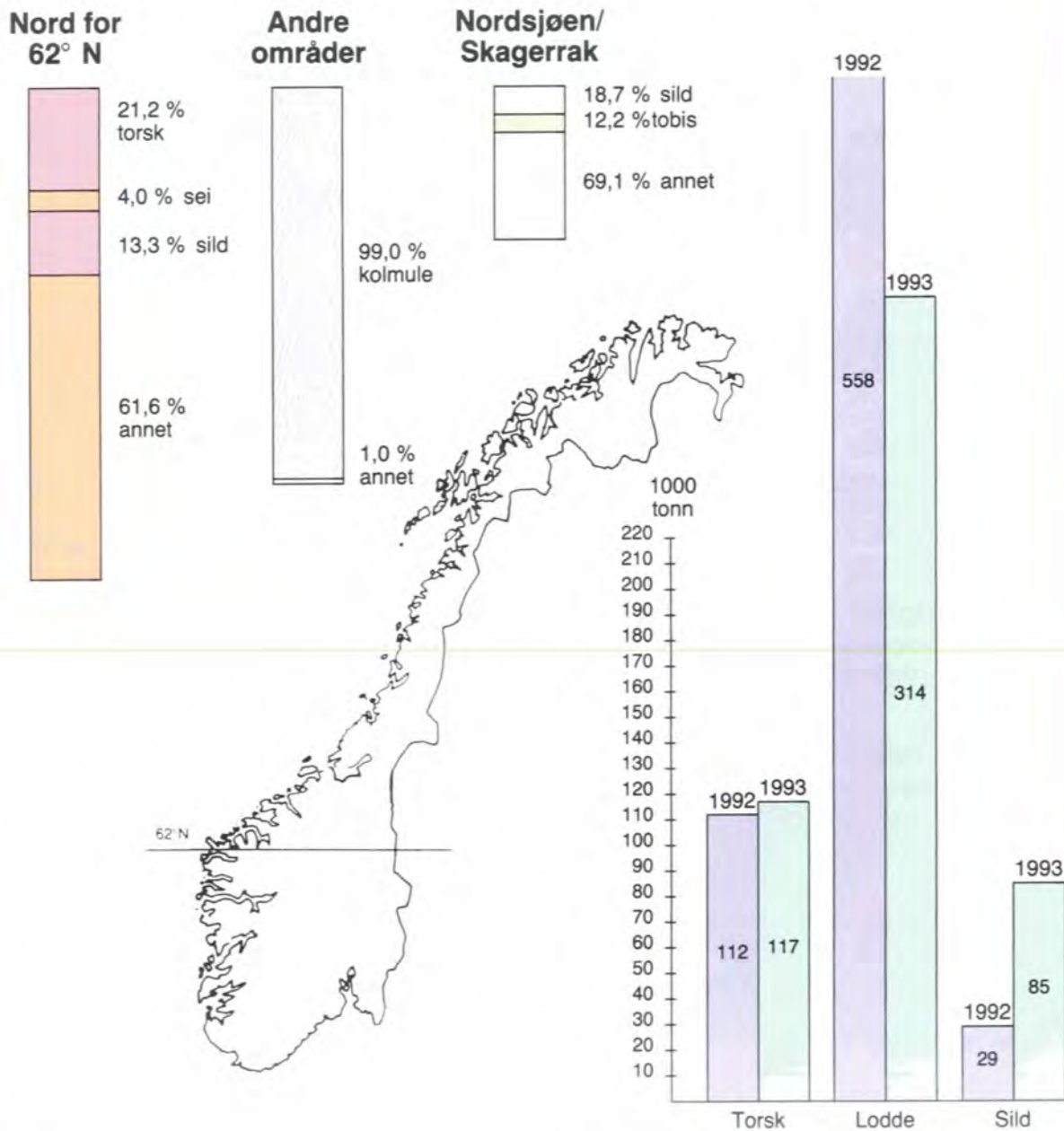

«Vesterveg».

Foto: TBM.

Foreløpig oversikt over ilandført kvantum pr. mars 1993

FG
NR. 3/4
1993

Tabell 1 Alle tall i tonn rund vekt

	Mars 1993		Til og med mars 1993			Totalt	
	Alle områder	Nord for 62°	Nordsjøen/Skagerrak	*Andre områder ¹⁾	t.o.m. mars 1993	t.o.m. mars 1992	
Torsk	63 320	112 880	3 975	45	116 900	112 015	
Hyse	3 255	8 530	775	15	9 320	8 645	
Sei	19 955	20 970	13 945	30	34 945	37 020	
Uer	565	1 595	45	0	1 640	3 560	
Brosme	815	1 925	140	330	2 395	2 880	
Lange/blålange	800	840	260	380	1 480	1 790	
Blåkveite	80	225	5	0	230	450	
Vassild	405	345	440	0	785	1 600	
Pigghå	145	250	110	0	360	688	
Lodde	180 000	313 900	0	0	313 900	558 338	
Sild	25 770	70 780	13 955	0	84 735	28 840	
Brisling	0	0	28 270	0	28 270	385	
Makrell	0	0	960	0	960	595	
Kolmule	60 500	0	0	86 800	86 800	22 685	
Øyepål	9 890	0	21 185	0	21 185	26 055	
Tobis	9 110	0	9 110	0	9 110	3 170	
Reker	825	435	1 200	40	1 675	3 475	
		532 675	74 680	87 640			

¹⁾ Inkluderer fangster tatt ved Jan Mayen, Island, Færøyane, Vest av Skottland, Øst-Grønland og NAFO.

J. 35/93

(J. 105/91 UTGÅR)

Lov om endring i lov av 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

J. 41/93

(J. 197/92-UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n.br. i 1993.

J. 40/93

(J. 17/92 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fisket etter rognkjeks i Finnmark, Troms og Nordland fylke i 1993.

J. 41/93

(J. 197/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n.br. i 1993.

J. 42/93

(J. 37/93 UTGÅR)

Forskrift om åpne og stengte områder i vinterloddefisket i Barentshavet i 1993.

J. 43/93

(J. 210/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n i 1993.

J. 44/93

(J. 11/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om torskefiske med line, snøre, garn og snurrevad innenfor 4-mils grensen i den tid som oppsyn er satt i Møre og Romsdal fylke.

J. 45/93

(J. 204/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° n.br. i 1993.

J. 46/93

(J. 102/90 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om unntak fra forbudet om fiske i sjøen på søn- og helligdager.

J. 47/93

(J. 64/92 UTGÅR)

Forskrift om utøvelse av fiske i Grønlands fiskerisoner i 1993.

J. 48/93

(J. 169/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fiske med snurrevad – Stenging av områder på kysten av Finnmark innenfor 4 n. mil av grunnlinjene.

J. 49/93

(J. 41/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n.br. i 1993.

J. 50/93

(J. 42/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om åpne og stengte områder i vinterloddefisket i Barentshavet i 1993.

J. 51/93

(Se J. 211/92)

Forskrift om regulering av fisket etter reker i farvann under norsk fiskerijurisdiksjon sør for 62° i 1993.

J. 52/93

(J. 24/92 UTGÅR)

Forskrift om regulering av fisket etter kolmule i færøysk fiskerisone i 1993.

J. 53/93

(J. 201/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter norsk vårgytende sild i 1993.

J. 54/93

(J. 45/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° n.br. i 1993.

J. 55/93

(J. 32/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om reketrål – Stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene av Finnmark, Troms og Nordland.

J. 56/93

(J. 43/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n i 1993.

J. 57/93

(J. 89/92 UTGÅR)

Forskrift om opphevelse av forskrift om regulering av fiske med torsketrål og snurrevad – Stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 n. mil.

J. 58/93

(J. 50/93 UTGÅR)

Forskrift om åpne og stengte områder i vinterloddefisket i Barentshavet i 1993.

J. 59/93

(J. 49/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om adgang til å delta i fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n.br. i 1993.

J. 60/93

(J. 7/93 UTGÅR)

Endring av forskrift om regulering av et midlertidig fiske etter norsk vårgytende sild sør for 62° n i 1993.

J. 61/93

(J. 54/93 UTGÅR)

Forskrift om regulering av trålfiske etter torsk og hyse nord for 62° n.br. i 1993.

J. 62/93

Forskrift om utøvelse av fangst av vågehval i 1993.

J. 63/93

Forskrift om adgang til å delta i fangst av vågehval i 1993.

J. 64/93

(J. 58/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om åpnede og stengte områder i vinterloddefisket i Barentshavet i 1993.

J. 65/93

(J. 216/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter sild i Nordsjøen, innenfor grunnlinjen på kyststrekningen Klovningen–Lindesnes, Skagerrak og vest av 4°V i 1993.

J. 66/93

(J. 55/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om rekefiske – Stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene av Finnmark, Troms og Nordland.

J. 67/93

(J. 212/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av vinterloddefisket i Barentshavet i 1993.

J. 68/93

(J. 8/92 UTGÅR)

Retningslinjer for tilskudd til drift av lineegnesentraller 1993.

J. 69/93

(J. 189/89 UTGÅR)

Fiske i EF-sonen. Førings- og rapporteringsplikt.

J. 70/93

(J. 57/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fiske med torsketrål og snurrevad – Stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 n. mil.

J. 71/93

(J. 196/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om fiske etter reker – Stenging av områder i fiskevernsonen ved Svalbard, Svalbards territorialfarvann og indre farvann.

J. 72/93

(J. 101/91 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om seinotfiske. Stenging av område på kysten av Trøndelag.

J. 73/93

(J. 42/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift av 5. september 1990 nr. 728 om sluttseddel/bryggeseddel og mottaksjournal.

J. 74/93

(J. 62/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om utøvelse av fangst av vågehval i 1993.

J. 75/93

(J. 70/92 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fiske med torsketrål og snurrevad – Stenging av områder i Barentshavet og på kysten av Finnmark utenfor 4 n. mil.

J. 76/93

(J. 66/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om rekefiske – Stenging av områder i Barentshavet, på kysten og i fjordene av Finnmark, Troms og Nordland.

J. 77/93

Midlertidig forskrift om regulering av snurrevad-fiske.

J. 78/93

(J. 56/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fisket etter torsk med konvensjonelle redskap nord for 62° n i 1993.

J. 79/93

(J. 80/92 UTGÅR)

Forskrift for kondemnering av eldre, uhensiktsmessige fiskefartøyer i 1993.

J. 80/93

(J. 48/93 UTGÅR)

Forskrift om endring av forskrift om regulering av fiske med snurrevad – Stenging av områder på kysten av Finnmark innenfor 4 n. mil av grunnlinjene.

J. 81/93

(J. 73/92 UTGÅR)

Forskrift om rapportering ved fiske i NAFO-området i 1993.

Lån og løyve

Merkeregisteret

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ervervsloyme, fartøyets navn og registreringsnummer, samt hvilke fangstloyme som er tildelt.

Brukte fartøy

Reder	Fartøy/ reg.nr	Konse- sjonstype
Selskap under stiftelse v/Dag Sæmund Remøy Flusund Leinøy	Berg Bjørn M-29-A	Torskekvote
Selskap under stiftelse v/Wiggo Svendsen Tromsø	Bjørnøybuen T-58-T	Reketrål
Selskap under stiftelse v/Olav Lassesen Myhre	T.O. Senior F-100-M	Torsketrål
Selskap under stiftelse v/Åsmund Høie Havøysund	Manna F-75-M	Reketrål- og Nordsjøtil.

Reder

P/R Lending ANS
Ytreoygrend

Fartøy/
reg.nr

Vasstind

Konse-
sjonstype

Torsketrål

Ervervstillatelser

Tromsø Fryseri og
Kjøleanlegg A/S
Tromsø

Kjelløy
T-97-T

Reketrål

Odd Harald Hansen
Vedavågen

Sun Lady
LGAK

—

Oppdrettskonsesjoner

Tillatelser innen fiskeoppdrett i september måned gitt av Fiskerisjefen i Møre og Romsdal.

1)
M/HS 0018
Ocean Star A/S, 6290 Haramsøy
Kartref.: 32v 1220-3 LQ 589 508

Det opplyses nedenfor hvem som har fått ovennevnte løyve. Lokalisering av anlegg, størrelse på produksjonsvolum samt registreringsnummer.

Oppdrett av laks/ørret.

Oppdretter	Lokalisering	Prod.volum	Reg. nr.
Hamnøy Sjøfarm A/S Hesstun	Vevelstad kommune	8.000 m ³	N/VS 2
AS Blåmannsvik Leonhard Hansen Eidkjosen	Tromsø kommune	12.000 m ³	T/T 3

Retildeling av konsesjon for oppdrett av laks og ørret.

Osen Havbruk c/o Osen kommune Steindalen	Osen kommune		ST/O 6
--	-----------------	--	--------

Konsesjon for oppdrett av matfisk av laks og ørret.

Nøtnes Fishfarm A/S Skrova	Vågan kommune		N/V 33
Lyder Nilssen & Sønner Stonglandseidet	Tranøy kommune	12.000 m ³	T/TN 01

Etablering av anlegg for oppdrett av torsk.

Moskenes Torsk A/S v/Kjell A. Olsen Sørvågen	Moskenes kommune	1.000 m ³	N/MS 12
--	---------------------	----------------------	---------

Tillatelse til å etablere anlegg for oppdrett av stamfisk av laks, ørret og regnbueørret.

A/S Sjølaks m.fl. Knut Holvik Deknepollen	Vågsøy kommune	3.000 m ³	SF/V 12
---	-------------------	----------------------	---------

Følgende fartøy har fått tildelt loddetråttillatelse:

			<i>Fartøynavn</i>	<i>Reg.mrk.</i>	<i>Navn/Adresse</i>
6. april			Kvalskjær	M-29-HØ	P/R Kvalsvik ANS Gunv. Kvalsvik 6098 Nerlandsøy
<i>Fartøynavn</i>	<i>Reg.mrk.</i>	<i>Navn/Adresse</i>			
Feie	H-115-FE	P/R Landkjenning O. Nilsen Husa 5133 FEDJE	Reitebris	M-35-HØ	Selmer Reite 6094 Leinøy
Bruningen	H-62-AV	K. Teisnes P/R 5396 Vestre Vinnesvåg	Vestbas	M-33-HØ	P/R Vestbas ANS Tor Frantsen 6090 Fosnavåg
Lønningen	H-2-B	Gerhard S. Lønning P/R 5443 Bømlo	Teigenes	M-120-HØ	P/R Teigenes Sigurd Teige 6092 Eggesbønes
Sjømann	H-20-B	Torbjørn Hatlevik P/R 5444 Espevær	Smaragd	M-64-HØ	P/R Smaragd Per Smådal 6090 Fosnavåg
Eidefisk	H-21-B	P/R Eide Lars Eide 5430 Bremnes	Sjøbris	M-46-HØ	Per G. Voldsund 6094 Leinøy
Fairy	H-50-B	P/R Márten Eidesvåg 5430 Bremnes	Siglar	M-31-HØ	K/S Siglar Idar Kvalsvik 6090 Eggesbønes
Klippstein	H-64-B	P/R Karsten Lønning 5433 Bømlo	Herøytrål	M-347-HØ	Rolf Ervik 6095 Bølandet
Bømmelfisk	H-166-B	K/S Bømmelfisk ANS Harry Ytrøy 5427 Urangsvåg	Leinebjørn	M-3-HØ	P/R Leinebjørn A. og K. Leine
Trygvason	H-310-B	Svein Atle Lønningen P/R 5443 Bømlo	Eros	M-17-HØ	P/R Eros J. B. Eggesbø 6090 Fosnavåg
Tælavåg	H-59-S	Ole M. Midtveit P/R 5380 Tælavåg	Espevær	M-344-HØ	Bjarte Rogne 6094 Leinøy
John Erik	H-7-B	Strand P/R Gunnar Strand 5443 Bømlo	Kings Cross	M-416-HØ	P/R Kings Cross 6090 Fosnavåg
Lønning Junior	H-18-B	Knut Lønning P/R 5443 Bømlo	Kings Bay	M-6-HØ	P/R Kings Bay Knut Sævik 6090 Fosnavåg
Vassholm	V-71-L	Per Furuheim Herfjellst. 6 3280 Tjodlyng	Artus	M-2-HØ	K/S Artus Kåre A. Sævik 6094 Leinøy
Piraja	VA-95-K	Kristoffer Pettersen 4649 Flekkerøy	Ulla	M-196-SØ	P/R Ulla ANS Egil Bakke 6428 Myklebost
Signal	VA-34-K	P/R Trygve Skoge Løhaugen 5 4649 Flekkerøy	Svanodd	M-26-HØ	Odd Olsen 6070 Tjørvåg
Spleis	VA-17-K	P/R Sigurd J. Vestberg 4649 Flekkerøy	Nadir	R-66-K	Vermund Rasmussen 4276 Vedavågen
Vestfjord Sør	VA-5-K	P/R Ingvar Kristoffersen 4649 Flekkerøy	Tumlaren	R-44-K	Paul Mannes 4276 Vedavågen
Racon	VA-65-S	P/R Harald Nodenes Boks 3026 4641 Søgne	Arizona	R-673-K	P/R Didrik Stonghaugen Liknes 4270 Åkrehamn
Sailor	VA-90-F	Finn Arvid Larsen m.fl. 4432 Hidrasund	Mostein	R-370-K	Erling og Einar Torsen 4270 Åkrehamn
Eigenes	VA-70-F	Svein A. Hansen m.fl. Urstad 4432 Hidrasund	Nordsjøtrål	R-230-K	P/R Gunleiv Dahl Vea 4276 Vedavågen
Kvitberg	VA-10-F	P/R Kjetil Løyning 4420 Åna-Sira	Traal	R-31-K	Oskar Eriksen Syre 4280 Skudeneshavn

Følgende fartøy har fått tildelt loddetråttillatelse:

13. april			Vikingbank	R-225-K	Håkon Kristoffersen Munkejord 4276 Vedavågen
<i>Fartøynavn</i>	<i>Reg.mrk.</i>	<i>Navn/Adresse</i>			
Kvalstein	M-58-HØ	P/R Jarle Kvalsvik Kvalsvikøy 6098 Nerlandsøy	Leik	R-65-K	K/S Sigmund Sund ANS 5250 Kopervik
Flud	M-16-HØ	Ingolf Kvalsund 6098 Nerlandsøy	Patchbank	R-30-K	Sigmund Stava 4274 Stol
Gollenes	M-276-HØ	P/R Kvalsvik & Ose Frode Kvalsvik 6090 Nerlandsøy	Lingbank	R-510-K	P/R Fredriksen ANS Eiv. Fredriksen 4276 Vedavågen

LÅN OG LØYVE

FG

NR. 3/4
1993

<i>Fartøynavn</i>	<i>Reg.mrk.</i>	<i>Navn/Adresse</i>	<i>Fartøynavn</i>	<i>Reg.mrk.</i>	<i>Navn/adresse</i>
Veia Jr.	R-11-K	Veia A/S 4276 Vedavågen	Glannøy	T-854-T	Per Blikfeldt Rektor Qvigstadsgt. 7 9009 Tromsø
Kryssgrunn	R-717-K	P/R Ole Helgesen Dr. Tvedtsv. 2 4280 Skudeneshavn	Bjørnøybuen	T-58-T	Bjørnøyfisk A/S Bevervn. 2 9017 Tromsø
Veatrål	R-21-K	P/R Jens Egil Veia 4276 Vedavågen	Haukøysund	T-99-S	Haukøysund A/S Havnevn. 9 9180 Skervøy
Veagutt	R-494-K	Marselius Halvorsen 4276 Vedavågen	Ann Tove	T-30-K	Jan Johannessen 9160 Vannvåg
Håstein	R-737-K	Knut. J. Opheim 4272 Sandve	Selis	T-50-B	Agnar Karlsen 9044 Seljelvnes
Silver	R-71-U	År-Stein Skjelde 5515 Utsira	Nordholm	T-51-LK	Barne Bendiksen 9372 Gibostad
Sander	R-8-K	P/R Veviks ANS Aleksander Vedø 4275 Sævelandsvik	Mefjordbas	T-101-BG	A/S Mefjordbas c/o Senja Havfiske- sel-skap 9386 Senjahopen
Ryving	R-9-K	A/S Grindhaugs Fiskeriselskap 4270 Åkrehamn	Josefson Senior	T-156-BG	A/S Josefsen Senior c/o Senja Havfiske- sel-skap 9386 Senjahopen
Bentin	R-219-K	P/R Onar Gudmundsen 4276 Vedavågen	Lysning	T-207-BG	A/S Asperoni c/o Senja Havfiske- sel-skap 9380 Senjahopen
Thor-Erling	T-20-ES K/S	Thor-Erling Boks 260 4371 Egersund	Heidi Anita	T-100-T	Oddleif Martinsen Tronfjord 9100 Kvaløysletta
Østrem	R-34-U	Kjell Østrem Sakkastadhgn 13 5500 Haugesund	Stålfinn	T-80-LK	O. Lorentsen Fiskebåte- deri A/S Rypevn. 8 9301 Finnsnes
Skårholm	R-112-K	P/R Skårholm ANS K. Kristoffersen 4276 Vedavågen	Nontind	T-9-T	Oddvar Olsen 9105 Eidkjosen
Skudefjord	R-46-K	Bjørn Nornes Søragt. 70 4280 Skudeneshavn	Tønsnes	T-24-T	Tromsø Fryseri og Kjøleanlegg A/S 9001 Tromsø
Fjellsegga	T-81-T	Børre Hansen 9118 Brensholmen	Huseøysund	T-50-LK	Huseøysund A/S 9389 Huseøy
Mefjordværing	T-102-BG	Gunder Johansen 9386 Senjahopen	Havfangst	T-50-K	Havfangst A/S 9150 Stakkvik
Jamo Junior	T-1-S	Arvid Mollan Østgårdveien 29 9180 Sjernøy	Trøndertrål	NT-226-V	K/S Trøndertrål Brek/Olsvik Rørvik
Ternholm	T-566-S	Jarle Mollan 9180 Sjernøy	Trønderfisk	NT-177-V	K/S Trønderfisk Svein Ulsund Rørvik
Alfredsson	T-149-S	A/S Alfredson Boks 166 9180 Skervøy	Nystein	NY-150-V	P/R Svein Ulsund Rørvik
Sverdrupson	T-92-S	Birger Korneliussen 9180 Skervøy	Ramsøysund	ST-86-O	Ramsøysund A/S Sandviksberget
Barsund	T-48-T	Kre Ludvigsen 9110 Sommarøy	Ole Martin	ST-19-O	P/R Einar Hepse Roy Hepse Sandviksberget
Sommarøybuen	T-21-T	Johnny Løselth 9110 Sommarøy	Stig Willy	F-50-B	P/R Stig Willy DA Berlevåg
Grøttfjordbuen	T-23-T	Svend A. Olaissen Kræmmervik Kaldfjord 9105 Eidkjosen	Mogen	F-442-A	Oddvar Nilsen Alta
Torgeirson	T-46-K	Karl M. Pettersen Åborsnes 9130 Hansnes	Eva Lovise	F-1-B	Erling Skaatun Berlevåg
Tørnskjær	T-122-LK	Oddvar Nes 9373 Botnhamn	Tony Andre	F-10-VS	Tor M. Karlsen Vadso
Radin	T-367-T	Åsland Havfiskeselskap Åslandsvn. 35 9105 Eidkjosen	Edel Marianne	F-107-VS	Aslöv Sandnes Vadso
Nyvarden	T-60-I	A/S Ibestadfisk Bolla 9450 Hamnvik	Tom Ivar	F-123-L	Tom Ivar A/S Øksfjord
Snorre	T-77-T	Main Food A/S Seminarbakken 4 9008 Tromsø			

Fartøynavn	Reg.mrk.	Navn/adresse
Leirvik	F-110-L	Leirvik A/S Hans Johansen Øksfjord
Leif Roald	F-4-V	Per Eystein Wold Vardø
Wilfredson	F-125-BD	Aage Willy Andreassen Båtsfjord
Leif Arna	F-20-BD	Jodleif Larsen Båtsfjord
Tor Kristian	F-86-NK	Arne Hansen Nordvågen
Børvåg	F-60-NK	Børvåg A/S Honningsvåg
Odd Erik	F-90-BD	Odd Erik A/S Finn Hansen Båtsfjord
Albatross	F-60-A	Sigurd Gåsland Alta

Tillatelser innen fiskeoppdrett i april måned 1993, gitt av Fiskerisjefen i Møre og Romsdal:

- 1)
M/SM 0012
Blankfisk Fiskeoppdrett A/S, Ålesund
Lokalitet: Garden, Volda kommune
Skrubbeneset, Volda kommune
Sandvika, Volda kommune
Orholmen, Smøla kommune
Venmåskera, Smøla kommune
Oterholmen, Smøla kommune
- 2)
M/VN 0013
Skorge Fiskeoppdrett A/S, Volda
Lokalitet: Koparnes, Vanylven kommune
Sandnes, Vanylven kommune
- 3)
M/SM 0017
Stolt Sea Farm A/S, Edøy
Lokalitet: Lyngholmen Nord, Smøla kommune
Buskjeret, Smøla kommune
Trettholmen, Smøla kommune
- 4)
M/SM 0013
Stolt Sea Farm A/S, Edøy
Lokalitet: Lyngøydraget, Smøla kommune
Lyngholmen, Smøla kommune
Vadmålskjeret, Smøla kommune
Glasøya, Smøla kommune
- 5)
M/VA 0003
Sunlaks A/S, Ålesund
Lokalitet: Garden, Volda kommune
Skrubbeneset, Volda kommune
Sandvika, Volda kommune
- 6)
M/H 0006
Sølvfisk A/S, Haramøy
Lokalitet: Håneset, Haram kommune
Longvafjorden, Haram kommune
Austnes, Haram kommune
- 7)
M/SM 0014
Veidholmen Fisk A/S, Veidholmen
Lokalitet: Kveitskjera, Smøla kommune
Setergjessingen, Smøla kommune

Tillatelser innen fiskeoppdrett i mai måned 1993, gitt av Fiskerisjefen i Møre og Romsdal:

- 1)
M/RA 0008
Rauma Settefisk AS, Vågstranda
Lokalitet: Juvika, Rauma kommune
Type: Foreløpig tillatelse til oppdrett av stamfisk.
- 2)
M/TV 0002
Drivalaks AS, Angvik
Lokalitet: Angvik, Gjemnes kommune
Sjølsvik, Gjemnes kommune
Knivskjeneset, Gjemnes kommune
Vulvika, Tingvoll kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.
- 3)
M/GS 0002
Angvik Fiskeoppdrett AS, Angvik
Lokalitet: Angvik, Gjemnes kommune
Sjølsvik, Gjemnes kommune
Knivskjeneset, Gjemnes kommune
- 4)
M/HØ 0003
Torvikfisk AS, Bølandet
Lokalitet: Torvik, Herøy kommune
Moltuvika, Herøy kommune
Skarvika, Herøy kommune
Moltustranda, Herøy kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.
- 5)
M/HØ 0005
O.K. Fisk AS, Bølandet
Lokalitet: Torvik, Herøy kommune
Moltuvika, Herøy kommune
Skarvika, Herøy kommune
Moltustranda, Herøy kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.
- 6)
M/SM 0014
Veidholmen Fisk AS, Veidholmen
Lokalitet: Kveitskjera, Smøla kommune
Setergjessingen, Smøla kommune
Svinsylten, Smøla kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.
- 7)
M/MD 0004
Sanden Fiskeoppdrett AS, Midsund
Lokalitet: Hagebukta, Midsund kommune
Sæmundholmen, Midsund kommune
Nord-Heggdal, Midsund kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.
- 8)
M/MD 0015
Ræstad Stamfisk AS, Midsund
Lokalitet: Ræstadbukta, Midsund kommune
Type: Midlertidig tillatelse til oppdrett av stamfisk.
- 9)
M/MD 0013
Ræstadfisk AS, Midsund
Lokalitet: Bogen, Midsund kommune
Ræstadbukta, Midsund kommune
Hånesbukta, Midsund kommune
Type: Tillatelse til å etablere anlegg på nye lokaliteter.

*Livet
i havet
vårt ansvar!*

FISKERIDIREKTORATET

Fiskets Gang

- Artikler om fiskeriforskning, prøvefiske, leitetjenesten
- Intervjuer og reportasjer om aktuelle fiskerisaker
- Nytt fra fiskeridirektoratet
- Fiskerinyheter fra inn- og utland
- Statistikk for norsk fiske
- Oversikt over Norges eksport av fiskeprodukter

Kommer ut 1. gang i måneden.
Utgis av Fiskeridirektøren

Ja takk,

.....
Navn

.....
Adresse

.....
Poststed

bestiller Fiskets Gang

1 år for kroner 200,-

student kroner 100,-

1 år utland kroner 330,-

1 år utland m. fly kroner 400,-

Abonnementet blir betalt så snart jeg får tilsendt innbetalingskort.

Fiskets Gang

Boks 185
5002 Bergen